

SOCI ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

08|23

GUIDE

Sådan får du hul på samtalen om den unges seksualitet

FORVENTNINGER TIL VELFÆRD

Hvordan tackler vi markante og frustrerede borgere?

**SOCIALRÅDGIVER
PÅ HERBERG:**
Frygter, at de mest
udsatte hjemløse
bliver tabere
i ny reform

TEMA: Hjemløserenormen

8

"Jeg er stolt over, at vi har knækket koden på tværfaglighed"

Prisen 'Den gyldne Socialrådgiver' gik i år til leder Pernille Randrup-Thomsen og socialrådgiverne fra 'Opgang til Opgang' i Gellerupparken i Aarhus. De hædres for at gentænke og udvikle beskæftigelsesindsatsen med stærkt fokus på tværfaglighed og relationel velfærd som en vej til job og livskvalitet for udsatte familier.

Foto: Palle Peter Skov

TEMA: Den nye hjemløserreform

BLIVER DE MEST UDSATTE HJEMLØSE TABERE I NY REFORM?

Mange forventer, at der bliver store indkøringsproblemer med den nye hjemløserreform. Det gælder også socialrådgiver **Isabel Lysholm Jensen** fra herberget Mændenes Hjem og hendes kolleger i kommunerne.

Foto: Lisbeth Holten

26 ” Overenskomstforhandlingerne begynder for alvor i det nye år, hvor vi vil mulige lønstigninger. Men vi får brug for al den opbakning, vi kan få står vi i forhandlingerne.

Signe Færch, forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening

30

Hvordan tackler vi markante borgere?
 Hvordan kan vi forstå markante borgeres adfærd, og hvordan håndterer vi deres frustrationer?
 Det kommer to eksperter med deres bud på.

Illustration: Ditte Lander Ahlgren

38

"Min frygt for at være utilstrækkelig blev gjort til skamme"
 Maria Bjørnholt, nyuddannet socialrådgiver, Varde Jobcenter.

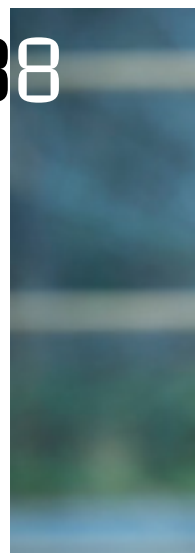

Foto: Lisbeth Holten

36

Flet julehjerter med en kollega og del budskabet om, at vi er stolte socialrådgivere.

kæmpe benhårdt for de størst - jo flere, vi er, desto stærkere

Foto: Palle Peter Skov

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS
08 SOCIALT NYT
08 MEDLEM NR.

"Jeg er stolt over, at vi har knækket koden på tværfaglighed"

10 GUIDEN

Sådan får du hul på samtalen om den unges seksualitet.

14 FORSKEREN

Visualisering skaber ofte dybt kvalificerede spørgsmål og eftertænksomhed hos borgerne.

15 BØGER

16 TEMA: DEN NYE HJEMLØSEREFORM

Mange forventer, at der bliver store indkøringsproblemer med den nye hjemløserreform. Det gælder også socialrådgiver Isabel Lysholm Jensen fra herberget Mændenes Hjem og hendes kolleger i kommunen.

22 BILLIGE BOLIGER OG BEDRE BOSTØTTE

Hvis hjemløserreformen skal lykkes, kræver det flere billige boliger, og at kommunerne får ydet den rigtige bostøtte.

25 VEJEN TIL SUCCES

Kan hjemløserreformen trods en række udfordringer blive en succes? Vi har spurgt tre vigtige aktører på området.

26 LEDER

Det sociale arbejdes værdi.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

Et fælles nytårsforsæt.

27 PRAKSISKLUMMEN

Tillidsfulde relationer trods midlertidighed.

28 JURA

Revalideringsordningen på vej til at blive afviklet.

29 DEBAT

Vi skal skrive sammen med - ikke om - barnet.

29 MIT ARGUMENT

Undgå flaskehalse i Kriminalforsorgen.

30 MARKANTE BORGERE

Hvordan kan vi forstå markante borgeres adfærd, og hvordan håndterer vi deres frustrationer?

36 FLET JULEHJERTER

Dansk Socialrådgiverforening ønsker glædelig jul med en opfordring til at dele budskabet om, at vi er stolte socialrådgivere.

38 REFLEKSION

"Min frygt for at være utilstrækkelig blev gjort til skamme."

39 KONTAKT

39 KALENDER

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Tolbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Signe Færch, sif@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen, sp@socialraadgiverne.dk **Journalister** Sofie Mehl Augustesen, sma@socialraadgiverne.dk Bjarke Hartmeyer Christiansen, bhc@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Ida Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annøncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 1-2024 er 24. januar 2024 **Forside:** Lisbeth Holten **Tryk Stibo Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren** udkommer 8 gange om året. Dette nummer udkommer 18. december 2023. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 19.066 **Trykt oplag:** 20.170 **ISSN** 0109-6103

MIT YNDLINGSORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Rowena Lee Jensen

Socialrådgiver og teamleder hos Indsatsruten
Hendes yndlingsord er:

BÆRE- DYGTIGHED

Ordet i sig selv er ikke noget nyt, men jeg er glad for at bruge det i sammenhængen bæredygtige indsatser, da jeg tror på, at hvis vi skal lykkes med en indsats for et barn, en ung eller en familie, skal vi række ud til netværk - både det professionelle og private, og civilsamfundet, herunder NGO'er og andre aktører.

Det er nødvendigt med et langsigtet fokus, således at når den professionelle indsats har tjent sit formål, så er de mål, der er arbejdet med, blevet bæredygtige i den kontekst familien befinder sig i.

OK24

DS HAR UDVEKSLET KRAV MED ARBEJDSGIVERNE

Socialrådgivernes løn er allerhøjeste prioritet i de kommende forhandlinger om en ny overenskomst. Det krav har Dansk Socialrådgiverforening nu sendt frem til arbejdsgiverne i kommuner, regioner og staten sammen med krav om højere pension og bedre arbejdsmiljø.

– Lige om lidt skydes overenskomstforhandlingerne i gang. Der sætter vi alle kræfter ind på at sikre et velfortjent løft af socialrådgivernes løn og vilkår, siger Signe Færch, forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening.

Dansk Socialrådgiverforening kommer også til at stille krav om rettigheder til et bedre arbejdsmiljø. Blandt andet om bedre introduktions- og mentorordninger til nyuddannede, netop som socialrådgiverne kaldte på i kampagnen #EnGodStart i efteråret.

Forhandlingerne om en ny overenskomst forventes at finde sted i januar og februar 2024.

Læs også lederen side 26

Skoler har klassekvotienter, og daginstitutioner har minimumsnormeringer. For socialrådgiverne er der ingen overgrænse for antallet af sager.

Signe Færch, forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening, i klummen 'Socialrådgiverne har brug for loft over antallet af sager' på kommunen.dk 26. november.

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 11/12-1953:

1953: Det klientel, der kommer på et socialkontor, er mere sårbart end folk i almindelighed. Mange forsøger at dække over denne sårbarhed med ligegyldighed eller andre ting. Man må tænke på, at det er ydmygende at skulle fremstille sin trangssituation, og at dette fremkalder forskellige uheldige reaktioner hos dem, der er i trang til hjælp.

2023: Nogle borgere reagerer med vrede, når de møder social- og beskæftigelsesindsatserne, så Dansk Socialrådgiverforening foreslår et loft over antallet af sager i kommunerne. Det vil forbedre socialrådgivernes arbejdsmiljø og samtidig forbedre hjælpen til de mest udsatte.

SDS

NY FORPERSON OG NÆSTFORPERSON

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) har på sit årsmøde valgt Rikke Flebbe som forperson. Hun har det seneste år været næstforperson for SDS. Som ny næstforperson er valgt Ida Christoffersen, der læser på 3. semester på professionshøjskolen Absalon i Roskilde. De tiltræder den 1. januar 2024.

Uddannelse

BEVAR DET FLEKSIBLE SU-ÅR

Regeringen har lagt op til at fjerne det fleksible SU-år, der betyder, at unge har mulighed for at tage en omvej i uddannelsessystemet, inden de lander på rette hylde. Mange dygtige socialrådgivere har brugt SU-klip på en anden uddannelse, før de fandt sig til rette på socialrådgiveruddannelsen, og de kan i fremtiden blive nødt til at optage lån. Derfor bakker Dansk Socialrådgiverforening op om kampagnen 'Bevar SU'en'.

Skriv under på bevarsu.dk

PKA

HØJERE RENTE PÅ DIN PENSIONSOPSPARING

Ved årsskiftet hæver PKA kontorenten fra seks procent til otte procent. Det betyder, at din opsparing i pensionskassen vokser hurtigere. Som socialrådgiver har du en arbejdsmarkedspension i PKA gennem Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale. Det er den pensionskasse, din arbejdsgiver indbetaler til som en del af din overenskomst.

Til dig, der er
socialrådgiver

GA255

Nogle forældreråd er bedre end andre. Her er et af de rigtig gode

Når dit barn skal flytte hjemmefra og måske købe sin første bolig, har du sikkert et par gode råd i ærmet. Er du medlem hos os, har vi også et godt råd, som du kan give videre: Meld dig ind og få Bedst i test-forsikringer samme sted som din forælder. For når du er medlem i Bauta Forsikring, kan dit voksne barn under 31 år også blive det – på lige fod med dig og vores 400.000 øvrige medlemmer.

Læs mere på bauta.dk eller ring til os på **33 48 51 06**

Bauta Forsikring – en del af LB Forsikring A/S, CVR-nr. 16 50 08 36, Amerika Plads 15, DK - 2100 København Ø

Bauta Forsikring
En del af LB Forsikring

Børn og unge

NYT KOMMUNALT BEHANDLINGSTILBUD

Børn og unge i mistrivsel får fremover et nyt tilbud i alle landets kommuner. Som en del af psykiatriaftalen skal kommunerne fra 2024 - i samarbejde med børne- og ungdomspsykiatrien - etablere et let tilgængeligt behandlingstilbud til børn og unge, som kan sætte hurtigt ind overfor psykisk mistrivsel og sikre, at den rette behandling sættes i gang.

Sundhedsstyrelsen har netop offentliggjort de faglige rammer for tilbuddet, som lægger op til, at forsamtalen og eventuel guidning til andre tilbud i kommunen primært varetages af socialrådgivere - ligesom socialrådgivere også kan varetage selve screeningsamtalen, hvis de har relevant efteruddannelse.

Dansk Socialrådgiverforening har siddet med i følgegruppen under Sundhedsstyrelsen og

roses det nye tilbud, men er dog bekymret for, at de økonomiske ressourcer, der er afsat til aftalen, ikke er tilstrækkelige.

Der er fra 2025 afsat 250 mio. kr. årligt til drift af tilbuddet, som forventes at være fuldt implementeret i 2026.

Læs 'Faglig ramme for behandlingstilbud til børn og unge i mistrivsel' på sundhedsstyrelsen.dk

Fattigdom

EKSTRA JULEHJÆLP

Socialministeren har sammen med resten af regeringen besluttet at give 10 millioner kroner ekstra til udsatte familier, så der nu i alt gives over 15 millioner kroner. Det sker på baggrund af et stigende antal ansøgninger om julehjælp.

Børn og unge

CENTER FOR PPR-FORSKNING

Flere og flere danske børn og unge mistrives, og efterspørgslen på pædagogisk psykologisk rådgivning i landets dagtilbud og skoler er større end nogensinde. Derfor etablerer forskningskræfter på tværs af danske universiteter og professionshøjskoler nu et nyt og samlende nationalt forskningscenter for PPR-forskning. Det nye center forankres på DPU, Aarhus Universitet.

Handicap

ET LIV UDEN VOLD

Mennesker med handicap er i markant højere risiko for at blive udsat for en volds- og seksualforbrydelse end andre mennesker. Derfor har handicaporganisationen CP Danmark sammen med organisationerne Lev og Hjernesagen taget initiativ til at give viden, inspiration og kompetencer til at forebygge og handle på vold mod mennesker med handicap.

Læs mere på nejtilvold.dk

I en ny undersøgelse foretaget af Epinion for Folkekirkens Nødhjælp fremgår det, at 9 ud af 10 danskere bekymrer sig for de globale konsekvenser af klimaforandringerne.

Barnets Lov

7 ANBEFALINGER OM INDDRAGELSE

'Partnerskab om Børnene Først', hvor Dansk Socialrådgiverforening er repræsenteret, har udarbejdet syv anbefalinger om børneinddragelse i sagsbehandlingen. Anbefalingerne er målrettet både ledere og medarbejdere, der arbejder på myndighedsområdet i landets kommuner, og er udarbejdet for at klæde kommunerne på til at arbejde med børneinddragelse i forbindelse med Barnets Lov.

På sbst.dk kan du downloade den 36 sider lange publikation 'Partnerskab om børnene først - anbefalinger om børneinddragelse i sagsbehandlingen' på sbst.dk

Beskæftigelse

DK BEDST TIL AT FÅ LEDIGE I JOB

I Danmark har vi historisk været gode til at få arbejdsløse i job, og det gælder også det seneste år, hvor Danmark har været bedst af alle EU-lande til at få arbejdsløse i job. I løbet af det seneste år var det i gennemsnit næsten halvdelen af alle arbejdsløse i et givent kvartal, der var i arbejde igen i det næste kvartal. Samtidig er Danmark det land, der får flest langtidsledige i arbejde fra kvartal til kvartal i hele Europa. Det viser en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Kvistholm

FAMILIEHJEM & KONSULENTYDELSER

Familiehjem

Vi er et familiehjem, der akut eller planlagt, tager imod mødre, fædre eller par, der har brug for hjælp til at varetage en dagligdag med deres barn.

Vi tager imod familier med børn i alderen 0-6 år, samt gravide.

VI TILBYDER

- ✓ Døgndækket familiehjem.
- ✓ Familiebehandling.
- ✓ Samspilsobservationer.
- ✓ Udvikling af forældre-barn relationer.
- ✓ Observationer og beskrivelser af forældrekompetencer og mentaliseringsevne.
- ✓ Sikrer barnets udvikling og trivsel under indskrivning.

Konsulenttydelser

Tilbyder alternativ til anbringelse 24 timer i døgnet samt andre sociale ydelser. Vi dækker hele Danmark.

VI TILBYDER

- ✓ Støttet og overvåget samvær SEL §71
 - ✓ Praktisk pædagogisk støtte SEL §52.3.2
 - ✓ Familiebehandling SEL §52.3.3
 - ✓ Afklarings og Rådgivningsforløb §11.3.1,3 og 4
 - ✓ Kontaktperson SEL §52.3.6
 - ✓ Støtte i forbindelse med efterværn §76.3.2 og §76.3.4
 - ✓ Støtteperson SEL §54
 - ✓ Ledsagerordning SEL §45
 - ✓ Omvendt anbringelse SEL §52.3.3
 - ✓ Aflastning i hjemmet
 - ✓ Socialpædagogisk støtte SEL §85
 - ✓ Tryghedsopkald til udsatte voksne
-
- ✓ Familieklasse for børn og unge og med stort skolefravær
 - ✓ Gruppeforløb for sårbare forældre eller vordende forældre
 - ✓ Supervision til plejefamilier

Socialrådgiverne i teamet, som sammen med Pernille Randrup Thomsen er blevet hædret med prisen, er: Saima Mushtaq, Jane K. Jensen, Tanja de Regt, Tinna Hovgaard Christiansen og Lene Madsen.

CV

Pernille Randrup-Thomsen
61 år, Aarhus

2019 -
Afdelingsleder
'Opgang til Opgang',
Aarhus Kommune

1999 - 2019
Afdelingsleder i Aarhus,
beskæftigelsesområdet
- med særligt fokus på
udsatte unge.

1989-1999
Sagsbehandler i
Aarhus, primært på be-
skæftigelsesområdet.

1989
Uddannet
socialrådgiver

”

**Det er det sværeste
job, jeg nogensinde
har haft, men det er
også det sjoveste.**

Pernille Randrup-Thomsen, socialrådgiver
og afdelingsleder

Opgang til Opgang er valgt som 'rollemodel' i EU-projektet CITICISS, hvor viden og erfaringer fra projektet skal inspirere i syv europæiske byer.

”Jeg er stolt over, at vi har knækket koden på tværfaglighed”

Prisen 'Den gyldne Socialrådgiver' gik i år til leder Pernille Randrup-Thomsen og socialrådgiverne fra 'Opgang til Opgang' i Gellerupparken i Aarhus. De bliver hædret for deres arbejde med at gentænke og udvikle beskæftigelsesindsatsen med stærkt fokus på tværfaglighed og relationel velfærd som en vej til job og livskvalitet for udsatte familier.

Af Susan Paulsen
Foto: Palle Peter Skov

UNIK, VISIONÆR OG nytænkende. Sådan beskrives den indsats, som leder Pernille Randrup-Thomsen og socialrådgiverne fra 'Opgang til Opgang' i Gellerupparken i Aarhus har modtaget 'Den gyldne Socialrådgiver' for. De får prisen for med 'relationelt beskæftigelsesarbejde med familiefokus' at være frontløbere og ambassadører for en helhedsorienteret beskæftigelsesindsats, hvor silotænkningen og ekspertrollen er byttet ud med faglig nysgerrighed, tillid og et stærkt fokus på tværfaglighed.

I den traditionelle beskæftigelsesindsats er det ikke normen at kigge på en families samlede situation, når en borger skal i arbejde, men i 'Opgang til Opgang' er medarbejderne hentet på tværs af fem forskellige forvaltninger, som er samlet i én enhed og under én leder – altså Pernille Randrup-Thomsen, som også er uddannet socialrådgiver.

– Det betyder, at familierne, som normalt er i kontakt med mange forvaltninger, har én kontakt og

én indgang til kommunen, uanset hvad de ønsker at samarbejde om. Familien ejer retten til at definere, hvad de gerne vil have hjælp til. Vi træder væk fra ekspertrollen og spørger dem, hvad de har brug for hjælp til, hvis de skal blive den familie, de egentlig gerne vil være. Og her kunne man tro, at det kommer i konflikt med, at udgangspunktet er, at forældrene skal i job, men langt de fleste ønsker faktisk et job, forklarer hun.

Dryp af hinandens faglighed

Pernille Randrup-Thomsen lægger ikke skjul på, at hun er både glad og stolt over, at hun sammen med teamets socialrådgivere er blevet hædret med prisen.

– Det er en stolthed over at have knoklet med at arbejde tværfagligt og helhedsorienteret – og at lykkes med det. Jeg er stolt over, at vi har knækket koden på tværfaglighed, siger hun.

Hvad vil du sige til dine lederkollegaer, hvis de får lyst til at kaste sig ud i et lignende projekt?

– At det er det sværeste job, jeg nogensinde har haft, men det er også det sjoveste. Man bliver nødt til at være tæt på som leder. Det er megahårdt for medarbejderne at

gå fra at være specialist til også at være generalist. Du skal stadig stå og kunne levere i den faglighed, du kommer med, men du skal også have lyst og mod til at træde ind i de andres fagligheder. Medarbejderne arbejder i skiftende makkerpar og får hele tiden små dryp af hinandens fagligheder.

Pernille Randrup-Thomsen – der under prisuddelingen blev beskrevet som et fagligt fyrtårn – og hele teamets arbejde bliver også bakket op af en evaluering, som blandt andet viser, at børn og unges skolefravær er faldet med 25 procent, og at unges beskæftigelse er steget med 66 procent. Derudover er sandsynligheden for, at borgerne kommer på førtidspension sænket, og sandsynligheden for, at de bliver visiteret til fleksjob, er øget. Samtidig er der sket en reduktion i udgiftsniveauet på cirka 250.000 kroner pr. familie.

De gode resultatet har medvirket til, at 'Opgang til Opgang' ikke længere er et tidsafgrænset projekt, men fortsætter – i Gellerup, men efter planen også i andre udsatte boligområder i Aarhus.

Projekt Opgang til Opgang er udviklet af Aarhus Kommune i samarbejde med Socialt Udviklingscenter SUS og støttet af Den A. P. Møllerske støttefond.

– Vi træder væk fra ekspertrollen og spørger dem, hvad de har brug for hjælp til, hvis de skal blive den familie, de egentlig gerne vil være, forklarer Pernille Randrup-Thomsen

SÅDAN FÅR DU HUL PÅ SAMTALEN OM DEN UNGES SEKSUALITET

Seksualitet har afgørende betydning for unges sundhed, trivsel og udvikling. Guiden giver dig nogle indgange til, hvordan du – på en respektfuld måde – kan inddrage seksuelle temaer i samtalen med sårbare og udsatte unge.

Redigeret af Susan Paulsen

7 tjekpunkter til samtalen

Når du skal i gang med at tale om sex og seksualitet med de unge, så start med de 'nemmeste' unge. Her er syv opmærksomhedspunkter til før og under samtalen.

- 1** Find din egen indledning til samtalen – indøv eventuelt en indgangsreplik.
- 2** Giv plads til, at den unge fortæller – lyt, og undgå afbrydelser. Tillad pauser.
- 3** Lad den unge bruge egne ord, og brug selv ord, du føler dig komfortabel med.
- 4** Tag ikke den unges seksuelle orientering for givet.
- 5** Vær åben og fordomsfri. Undgå bedrevidenhed, moralisering og normative holdninger.
- 6** Respekter den unges og dine egne grænser.
- 7** Accepter dine begrænsninger og kend til henvisningsmuligheder.

Vil det være okay, at jeg stiller dig nogle spørgsmål vedrørende dit seksuelle liv?

Vidste du, at over halvdelen af danske LGBT+-personer har overvejet at begå selvmord? Det er to til tre gange så mange som i den øvrige danske befolkning.

Bogen 'Samtaler om sex og seksualitet' – i socialfagligt arbejde med unge' er skrevet af socialrådgiverne Anette Crone Jessen og Joan Lysholdt. Bogen er en praktisk håndbog, hvor teoretisk viden understøttes af cases og eksempler, og som også omhandler seksuelle overgreb, unges digitale færden, seksuelle rettigheder m.m. Vi har fået lov at bringe et uddrag om indgange til den fagprofessionelle samtale om seksualitet.

Indøv din indgangsreplik

Find din egen start på samtalen, som du føler dig tilpas med.

Eksempler på indledende spørgsmål:

- **I forbindelse med ungesamtalen, hvor vi taler om din trivsel, er din seksuelle trivsel også af betydning. Er det okay med dig, at jeg spørger til det?**
- **Afdelingen har den politik at spørge til alle unges seksuelle trivsel. Vil det være i orden med dig?**
- **Er der noget vedrørende seksualitet, sex og samliv, du synes, at vi skal tale om?**
- **Vil det være okay, at jeg stiller dig nogle spørgsmål vedrørende dit seksuelle liv?**

INFO

Nyttige informationer til den unge

Under samtalen med den unge kan der dukke forskellige aspekter op. Her får du nogle eksempler på nyttige informationer til den unge, som tager udgangspunkt i problemstillinger, som de unge typisk selv bringer frem.

- Mange unge deler private og intime billeder, men det kan være ulovligt.
- Du kan anonymt få hjælp til at få krænkende billeder slettet hos for eksempel Red Barnet og Børns Villkår.
- Der er flere måder at sikre samtykke til sex. Den bedste måde er, at du taler med din partner undervejs.
- Har du lyst til at høre om, hvordan seksygdomme smitter, og hvordan du beskytter dig bedst?
- Det er på ingen måder usædvanligt at være tiltrukket af sit eget køn, og du behøver kun at tage stilling til din seksuelle identitet, hvis det betyder noget for dig selv.

Stil uddybende spørgsmål til den unge

Hvordan kan du være med til at afdække, om den unges generelle vanskeligheder kan have indflydelse på seksualiteten og dermed trivslen? Find inspiration i spørgsmålene nedenfor.

- Det gælder ikke for alle unge, som jeg taler med, men andre som dig, der også eksempelvis er triste, har mavepine eller selvskafer, fortæller, at de har oplevet noget ubehageligt seksuelt... Har du også oplevet noget ubehageligt?
- Nogle unge, som jeg taler med, fortæller, at det kan være svært at sige fra, også når det handler om sex. Kan du genkende det?
- Jeg møder unge, som fortæller, at de for at kunne købe for eksempel stoffer sælger eller bytter med sex. Er det noget, som du også kender til?
- I mit arbejde møder jeg ofte unge, som fortæller, at der ligger noget seksuelt krænkende til grund for, at de ikke længere kommer i skole. Er det også tilfældet for dig?
(Eksempelvis deling af nøgenfoto på sociale medier).
- Nogle unge, som i barndommen har været udsat for et seksuelt overgreb, gør sig bekymringer om, hvilken betydning det kan have for deres seksualitet. Kender du den følelse?
(Dette spørgsmål stilles til de unge, som den fagprofessionelle ved, har været udsat for en seksuel krænkelse eller overgreb i barndommen).

Kilder: 'Samtaler om sex og seksualitet – i socialfagligt arbejde med unge' af socialrådgiverne Anette Crone Jessen og Joan Lysholdt, Akademisk Forlag – samt interview med de to socialrådgivere.

→ OVERVIND TABUER OG BERØRINGSANGST

Der er ikke tradition eller praksis for, at socialrådgivere inddrager seksualitet i det forebyggende og helhedsorienterede arbejde, selv om seksualiteten har betydning for os alle, siger to socialrådgivere, der er aktuelle med håndbog i samtaler om sex og seksualitet.

Af Susan Paulsen

DET ER VIGTIGT, at vi får prikket hul på blufærdigheden og gjort køn, krop, kærlighed og seksualitet til helt naturlige aspekter af vores kernefaglighed. Sådan skriver læge og sexologiprofessor Christian Graugaard i forordet til de to socialrådgivere Joan Lysholdt og Anette Crone Jessens bog 'Samtaler om sex og seksualitet i socialfagligt arbejde med unge'.

De har begge haft professoren som underviser,

Vi vil gerne bidrage til, at fagprofessionelle føler sig klædt på til at tale med unge om sex og seksualitet - uden at der nødvendigvis er tale om en konkret bekymring.

da de tilbage i 2021 tog deres master i sexologi. Og det er netop at få gjort seksualitet til en del af socialrådgivernes kernefaglighed, som ligger de to socialrådgivere på sinde. De mener, at en helhedsorienteret tilgang til socialfagligt arbejde bør omfatte alle aspekter af menneskers liv, herunder også seksualiteten.

– Seksualiteten har stor betydning for menneskets oplevelse af sundhed, livskvalitet og trivsel. Vi har vores faglighed og stærke kommunikative kompetencer. Vi taler, lytter, håndterer og løser svære komplekse problemstillinger. Vores faglighed og kompetencer rækker også til at inddrage sexologien i praksis. Det kræver blot, at vi beslutter os for det, overvinder tabuet og berøringsangsten. Det er min erfaring, at både børn, unge og voksne tager positivt imod en invitation til også at drøfte den del af deres liv, siger Joan Lysholdt.

Og det er også Anette Crone Jessens erfaring.

– Når jeg tilkendegiver, at jeg gerne vil tale om seksualitet med unge, åbner de op og fortæller, hvad de oplever som seksuelt svært, hvilke tanker og overvejelser de har. Og de har ofte konkrete spørgsmål, som de ønsker svar på. De unge, der ingen har at tale med, går selv med problemerne, søger svar på nettet eller hos kammeraterne, og det kan være med til at fastholde dem i en dårlig trivsel og bekymrende seksuel adfærd, siger Anette Crone Jessen.

Om motivationen for at skrive bogen, siger de:

– Vi vil gerne bidrage til, at fagprofessionelle føler sig klædt på til at tale med unge om sex og seksualitet – uden at der nødvendigvis er tale om en konkret bekymring, men at seksualitet medtænkes naturligt i det helhedsorienterede arbejde. ♦

Joan Lysholdt
Socialrådgiver,
ACT-terapeut.
Master i sexologi.
Sexologisk konsulent i Sønderborg Kommune. Underviser i sexologi på socialrådgiver-, efter- og videreuddannelser. Holder oplæg til fagprofessionelle indenfor almen- og specialområdet. Modtog i 2022 DS' Jubilæumslegat for sine bestræbelser på at gøre sexologi til en integreret del af det socialfaglige arbejde.

Anette Crone Jessen
Socialrådgiver med diplomuddannelse, psykoterapeut (MPF), master i sexologi og supervisor. Har i kommunalt regi specialiseret sig i arbejdet med unge. Selvstændig oplægsholder og behandler med speciale i unges seksualitet. Er samtidig ansat i Kvisten som faglig koordinator og underviser desuden psykoterapeuter, psykologer m.fl.

Potentialet udfoldes i fællesskaber

3 attraktive bo-former til mennesker med kognitive udfordringer

Autismespektrum forstyrrelser, ADD, ADHD, kromosom syndromer, mindre psykiatriske problemstillinger, personligheds- og adfærdforstyrrelser, senhjerneskade og andre komorbiditeter.

Fra 15 - 35 år. §66. §107.

Uddannelse Afklaring og Beskæftigelse
STU. LAB. §103/104.

Kvalificerede medarbejdere, i et hjemligt og professionelt miljø.

www.ørnehøj.dk • mob. 5531 2500

§ 66 og § 76

Specialiserede opholdssteder

altiden

Leder du efter et opholdssted, der drager omsorg for og hjælper anbragte børn og unge med at skabe en meningsfuld fremtid?

PÅ ALTIDENS OPHOLDSSTEDER skaber vi et trykt barndomshjem, hvor det enkelte barn/den enkelte unge oplever autentiske pædagoger, som formår at balancere høj faglighed, stor professionalisme og oprigtig omsorg. Gennem nærvær, aktiviteter, leg, samvær og ægte interesse for det enkelte barn/unge opbygger vi de betydningsfulde relationer, som hører til grundstenene i vores pædagogiske arbejde.

ALTIDEN HAR OPHOLDSSTEDER I HELE DANMARK FOR BØRN OG UNGE mellem 4-17 år med mulighed for efterværn til det 25. år.

Derudover er målgrupperne kendetegnet ved:

- ADHD
- Autismespektrum
- Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse
- Opmærksomhedsforstyrrelse
- Andet socialt problem
- Tilknyningsforstyrrelse
- Omsorgssvigt
- Anden psykisk vanskelighed
- Indad reagerende adfærd

Kontakt os

Vores markedskonsulent er klar til at fortælle mere om vores opholdssteder til børn og unge, samt hjælpe med at arrangere rundvisninger på vores tilbud herunder se de fysiske rammer og møde tilbudsledelsen.

Carsten Weng
📞 81 88 51 80
✉ carsten.weng@altiden.dk

Læs mere om Altiden

- Kvalitet og tilsyn
- Metoder og tilgange
- Sundhed og trivsel
- Altiden har også mange tilbud til voksne

Scan QR koden med kameraet

"Visualisering skaber ofte dybt kvalificerede spørgsmål og eftertænksomhed hos borgerne"

Visuel facilitering kan hjælpe med at oversætte 'kommensk' og give mere ro og refleksion i samtaler med borgerne, viser en undersøgelse, som lektor Kristoffer Thorn Poulsen har været med til at lave.

Af Mette Mørk

Kristoffer Thorn Poulsen er lektor ved socialrådgiveruddannelsen, UC SYD.

I skriver om de to forskellige dialekter - kommensk og dansk - på jobcentrene. Hvad mener I?

Vi kender alle sammen til at blive mødt af fagpersoner hos eksempelvis lægen eller i banken, som bruger ord og udtryk, som vi kender, men som i deres fagsprog har en anden betydning. Sådan kan det også være, når socialrådgivere for eksempel bruger ordet ressource i forbindelse med rehabilitering. Som borger kender du nok begrebet ressource i andre sammenhænge, men det kan godt betyde noget andet på et jobcenter. Det er det, vi mener med at tale dialekten 'kommensk.'

Hvordan kan visuel facilitering hjælpe på forståelsen?

Hvis man laver en visuel præsentation ved for eksempel at tegne et rehabiliteringsforløb, så kan man vise, hvad rehabiliteringen betyder for netop den borger.

Vi konkretiserer betydningen af ordene, og på den måde kan visuel facilitering hjælpe som en form for en dansk-kommensk ordbog.

Et af de steder, hvor det har allermest effekt, kan være i forhold til handleplaner. Når vi skal handle, så er det rart, at vi har konkretiseret handlingerne. Vi kender alle til, hvor svært det er at ændre på vaner. Det hjælper, hvis vi brækker det ned i mindre dele, gør det konkret, og viser delelementerne. Her har visuel facilitering måske sit absolut største potentiale, fordi man meget konkret kan arbejde med, i hvilken rækkefølge man skal gøre de her ting for at nå et bestemt sted hen.

Visualisering kan også sætte tempoet i samtalen ned og på den måde ændre kommunikationen, siger I. Hvordan?

Der kommer jo en naturlig pause i talestrømmen, når socialrådgiveren både skal samtale og tegne på et whiteboard, hvad det er, man er ved at aftale. Den tilladte langsomhed gør det i højere grad muligt for borgeren at følge med i samtalen. Det skaber ofte nogle dybt kvalificerede spørgsmål og noget eftertænksomhed hos borgerne. På den måde kan det være forandrende for samtalen, og borgerne får mulighed for at reflektere med og i højere grad få nogle ting på bordet, som de ellers ikke havde budt ind med.

Vil det være et brugbart redskab for alle socialrådgivere?

Ligesom med alle mulige andre redskaber viser vores forskningsforløb, at det er forskelligt, hvordan det giver mening for forskellige personer at bruge det. Men jo mere du i dit job og i din tilgang har mulighed for at være faciliterende – altså spørge efter borgernes perspektiver på tingene og lade det være udslagsgivende for det, der sker i sagen – jo mere vil visuel facilitering også give mening. ♦

Fagbog

På jagt efter en løsning

Vilde problemer - værktøjskasse til politikere, praktikere og policy-entreprenører redigeret af Sigge Winther Nielsen
Gads Forlag
416 sider, 370 kr.

I Danmark bryster vi os af et velordnet velfærdssamfund, hvor vi har løst de fleste tamme problemer – anlagt veje, bygget skoler og behandlet borgere på sygehuse. Men i dag står vi ifølge Sigge Winther Nielsen, som er direktør for INVI – Institut for vilde problemer – tilbage med netop de vilde problemer, som er svære at tage hånd om.

For hvordan styrker vi folkesundheden, skaffer flere medarbejdere til et presset arbejdsmarked, løfter socialt

udsatte, imødegår unges mistrivsel, begrænser kriminaliteten og sætter ind mod klimakrisen? Eller som der står på bogflappen: "Den største krise, vi står over for i disse år, er måske vores manglende evne til at forestille os en bedre fremtid".

I bogen stirrer 23 forskere og praktikere de vilde problemer i øjnene. De fylder værktøjskassen med nye data, cases og praktiske redskaber på jagt efter en løsning på de vilde problemer.

”Den største krise, vi står over for i disse år, er måske vores manglende evne til at forestille os en bedre fremtid.

Fagbog

Fakta og myter om børns udvikling af Toril S. Jensen og Trine Sonne
Akademisk Forlag
167 sider, 300 kr.

Videnskabelig vinkel

Er skærme skadelige for små børn? Er det bedst at kunne kravle, før man kan gå? Er det forkert at vække små børn, når de sover? Der er mange holdninger til, hvad der former børns udvikling, men forfatterne anlægger en videnskabelig vinkel på store temaer i børns udvikling og konkluderer, hvad der er belæg for, og hvad der ikke har bundklang i virkeligheden. Begge forfattere er psykologer og ph.d.

Fagbog

Global sex af Sine Plambech
Hans Reitzels Forlag
240 sider, 295 kr.

Nyt blik på sexarbejde

I bogen skildres en antropologs rejse ind i sexarbejdernes verden på bordellerne og bag de lukkede døre. En fortælling om udsatte kvinders moderskab, feminisme, livskriser og salg af sex baseret på tyve års intensivt feltarbejde fra Thy til Istedgade over Pattaya, Nigeria og Dubai til Italien. I bogen væves fem kvinders personlige historier sammen til en analyse af globale strukturer, migration og køn.

Fagbog

Juridisk grundbog for socialrådgivere af Britt Vonger
Samfundslitteratur
274 sider, 249 kr.,

Meningen bag reglerne

Bogen giver en forståelse af, hvilken funktion reglerne på det sociale område har, hvad de betyder for borgerens retssikkerhed, og hvordan de understøtter sagsbehandlingen på det sociale område. Britt Vonger sætter fokus på meningen bag reglerne og ikke kun deres indhold. Bogen er skrevet til både socialrådgivere under uddannelse og færdiguddannede socialrådgivere med kortere eller længere erfaring.

Fortælling

Stærk som en stridsbaby af Signe Odgaard Mellempgaard
244 sider, 200 kr.

Mor og tovholder

Da forfatteren fødte sine tvillinger for ni år siden, var den ene sund og rask, mens den anden svævede mellem liv og død på grund af en medfødt misdannelse. Et sygdomsforløb, som på trods af et sundhedssystem, der har reddet tvillingens liv, har betydet, at forfatteren i mange år har været sygepasser og tovholder i sin datters sygdomsforløb – ikke mindst i forhold til kommunens børnehåndicapp-afdeling.

ISABEL FRYGTER AT DE MEST UDSATTE HJEMLØSE BLIVER TABERE I NY REFORM

At arbejde med at få hjemløse i eget hjem kan være udfordrende. Det ved socialrådgiver **Isabel Lysholm Jensen**, som arbejder på Mændenes Hjem, en del om. Hun er glad for **intentionen bag den nye hjemløserereform**, men ser også en række udfordringer, fordi reformen ikke er målrettet de mest udsatte hjemløse. Hun har svært ved at se, hvordan kommunens myndigheds-socialrådgivere kan nå at lave en **udredning, handleplan** og skaffe en egnet og **billig bolig** på tre måneder. En bekymring, som deles af kollegerne i kommunerne.

Af Peter Andersen
Foto: Lisbeth Holten

Fra 2020 til 2022 var herberget Mændenes Hjem i Lille Istedgade på Vesterbro i København midlertidigt genhuset på et nedlagt plejehjem i Valby, fordi herberget skulle renoveres. Det er en tur på knap fire kilometer – cirka 10 minutter på cykel. Alligevel var der beboere, som aldrig rigtig fulgte med. Når man er afhængig af stoffer, kan fire kilometer være langt.

– De, der kunne finde ud af at tage med til Valby, havde det relativt godt, og stofbruget faldt, fordi de ikke længere var så tæt på stofscenen. Men de mest kaotiske blev herinde, mistede deres værelser og var overladt til gaden. Så der var run på madrasserne i vores hvilerum i Sundhedshuset, fortæller Isabel Lysholm Jensen.

Hun er socialrådgiver på Mændenes Hjem, men arbejder primært med udgangspunkt i det tilknyttede Sundhedsrum på Halmtorvet, hvor stofbrugere,

hjemløse og andre gademennesker kan komme forbi uanmeldt og få hjælp til alt mellem himmel og jord. Eneste undtagelse er faktisk stofindtag, for det foregår i stofindtagelsesrummet H17, som også drives af Mændenes Hjem, lidt længere henne ad gaden.

– Jeg plejer at sige, at jeg laver det samme som en sygeplejerske – bare på det sociale område. Man har fået et brev, man ikke kan forstå, der er en regning, man ikke har fået betalt, eller man har misset et møde på jobcentret og er blevet sanktioneret. Jeg er brobygger og brandslukker, fortæller Isabel Lysholm Jensen, som tilføjer, at hun også godt kan vaske et sår og sætte et plaster på, hvis Sundhedsrummets tre faste sygeplejersker er optaget.

Der er også ansat en fodterapeut, og det er der brug for, da en hjemløs ifølge Isabel Lysholm Jensen i snit går 30.000 skridt om dagen.

Udredning på 90 dage

Den 1. oktober trådte hjemløserreformen i kraft. Hidtil har kommunerne fået refunderet halvdelen af deres udgifter til hjemløses ophold på herberger og forsorgshjem efter servicelovens paragraf 110. Nu kan kommunerne kun få statsrefusion i fire måneder – og fra 2026 i højst tre måneder. Pengene skal i stedet bruges på at yde bostøtte til hjemløse, der skifter en herbergsplads ud med en bolig.

Målet er at undgå måned- og årelange herbergsophold, og Isabel Lysholm Jensen understreger, at hun er glad for intentionen: At få de hjemløse hurtigere ud af herbergerne og ind i en passende bolig for så at tage fat på at stabilisere deres liv. Reformen er bare ikke målrettet de mennesker, der bor på Mændenes Hjem eller dem, der kan finde på at overnatte der, mener hun.

– De mennesker, der flytter ind på Mændenes Hjem, er dem, der ikke kan være andre steder. Jeg har meget svært ved at se, hvordan det skal kunne lade sig gøre for kommunens myndighedssocialrådgivere at lave en udredning og en handleplan på tre til fire måneder.

– Vi har også rigtig mange udenbys borgere, som ofte ikke aner, hvem deres handlekommune er. Så finder man ud af, at det måske er Vordingborg, men vores målgruppe kommer ikke til at flytte i en lejlighed i Vordingborg. Deres liv er her i storbyen, siger hun.

Rykker tættere på borgerne

Samarbejdet mellem myndighedssocialrådgivere og personalet på herbergerne er en af hjørnestenene i hjemløserreformen – og Mændenes Hjem og de øvrige herberger i København samarbejder tæt med kommunens Hjemløseenhed.

For at blive klar til hjemløserreformen begyndte Københavns Kommune allerede sidste år at forberede et forløbsprogram, blandt andet med et pilotprojekt på kvindeherberget på Sundholm.

– Kommunen var bekymret over, hvad det ville koste, hvis hjemløse boede på herberg så længe, som

De mennesker, der flytter ind på Mændenes Hjem, er dem, der ikke kan være andre steder.

Isabel Lysholm Jensen, socialrådgiver på Mændenes Hjem

FAKTA HJEMLØSERREFORMEN

Den 1. oktober trådte hjemløserreformen i kraft. Hidtil har kommunerne fået refunderet halvdelen af deres udgifter til hjemløses ophold på herberger og forsorgshjem efter servicelovens paragraf 110.

Nu kan kommunerne kun få statsrefusion i fire måneder og fra 2026 i højst tre måneder. Pengene skal i stedet bruges på at yde bostøtte til hjemløse, der skifter en herbergsplads ud med en bolig.

Hovedelementerne i hjemløserreformen er:

- Omlægning af refusionsordningen, så den statslige refusion efter et kort ophold på et herberg overgår til støtte til borgeren frem for at dække udgifter for lange ophold på herberger.
- Ny bostøtteparagraf i serviceloven, der skal understøtte øget brug af de specialiserede støtte-metoder efter Housing First-tilgangen.
- Krav om, at kommuner skal udarbejde handleplaner for alle borgere på herberger.
- Kommunerne får mulighed for at udskrive borgere fra herbergerne, hvis de kan stille med en egnet bolig og social støtte i stedet.
- Kommunerne får bedre mulighed for at tilbyde huslejetilskud i udlusningsboliger

tallene viste. Så vi brugte 15 måneder på at forberede os på, hvordan vi kunne få en hurtigere afklaring ved at rykke tættere på borgerne, og en dag om ugen sad jeg på Sundholm og behandlede sager, fortæller Kamilla Dahl Malmroes, der var ansat som socialrådgiver i Hjemløseenheden indtil august i år.

Det har nu ført til, at socialrådgiverne fra Hjemløseenheden en gang om ugen rykker ud på de største herberger i København og i nabokommunerne Frederiksberg og Gentofte.

– Vi skal gennemføre tre samtaler med den hjemløse borger på tre måneder, og så skal borgeren i princippet være udredt og indstillet til den rigtige bolig og støtte. Men vi ved godt, at det er urealistisk, at vi kan afklare alle sager på 90 dage, siger Sanna Folkvang, som er socialrådgiver i Hjemløseenheden.

Hun understreger, at der ikke ligger noget pres om at blive færdig ”til tiden”, selv om kommunen står foran en stor ekstraudgift, fordi statsrefusionen i forbindelse med ophold på herberg som nævnt er skåret ned til fire måneder.

←
– Hvis man kigger ind på nogle af beboernes værelser på Mændenes Hjem, er det åbenlyst, at mange af dem ikke umiddelbart er i stand til at håndtere et liv i egen bolig, siger Isabel Lyshøj Jensen.

→ – Vi har fra ledelsen fået udtrykkeligt at vide, at vi ikke skal føle os pressede af de ændrede refusionsregler, når vi arbejder med den enkelte borgers sag. Vi er godt klar over, at det kommer til at tage tid at rykke borgeren fra herberg til egen bolig. Måske kan vi lynhurtigt indstille til bolig, men det hjælper jo ikke meget, hvis boligen ikke er der, siger Sanna Folkvang med henvisning til manglen på billige boliger i København.

Efterlyser lavere sagstal

I forbindelse med forløbsprogrammet blev det udregnet, at en sagsbehandler ideelt set burde have 17,5 sager ad gangen. Sanna Folkvang oplyser, at sagstallet pt. ligger på mellem 25 og 45 pr. medarbejder. Til gengæld har hun og hendes kolleger som noget nyt fået kompetence til at tildele social bostøtte – CTI, ICM og ACT (se boks side 21) – uden først at skulle gennem et visitationsudvalg.

– Det er rigtig godt og hensigtsmæssigt, at vi har fået bevillingskompetence. Det er med til at skabe en mere smidig proces, og det er der i høj grad brug for set i lyset af tidsfristerne i reformen. Vi er fagligt dygtige, og som socialrådgivere sidder vi tættest på de borgere, der skal have støtte, så det giver mening, at vi også har bevillingskompetence, pointerer hun.

Sanna Folkvang håber, at hun og kollegerne på sigt får et lavere sagstal – helst et, som matcher det, der bliver anbefalet i forløbsprogrammet.

– Med den række af nye opgaver, som følger med reformen, får vi uden tvivl mere travlt. Vi skal have et tættere samarbejde med herbergene, skrive afgørelsesbreve og lave kontrakter med udbydere af bostøteforløb samt lave opfølgninger på de forskellige bostøtte-forløb.

Svingdørsbeboere

CTI, som er den mindst omfattende og mest benyttede bostøttemodel, vil sjældent være tilstrækkelig for de hjemløse, som opholder sig på Mændenes Hjem, vurderer Isabel Lysholm Jensen.

Med den række af nye opgaver, som følger med reformen, får vi uden tvivl mere travlt.

Sanna Folkvang, socialrådgiver i Hjemløseenheden i Københavns kommune

→ **Mange af beboerne på Mændenes Hjem har et stofbrug – i Sundhedsrummet har de adgang til en 'værktøjskasse', så de er sikret rene remedier.**

Mange ryger ud og ind af deres værelser – for eksempel i forbindelse med indlæggelser eller fængselsophold – og har brug for massiv støtte, hvis de skal flytte i en bolig for sig selv eller et andet botilbud. For de har aldrig lært, hvordan man bor.

– Vi har mange svingdørsbeboere. De ryger ud af herberget og kommer så tilbage kort tid efter. Nogle har aldrig boet i egen bolig, andre kan slet ikke lide at opholde sig indenfor og bruger derfor måneder på herberget på at øve sig i at være på deres værelse med lukket dør. De er vant til at have mennesker omkring sig hele døgnet, fortæller Isabel Lysholm Jensen.

Etisk dilemma

Herberget på Mændenes Hjem har beboere fra hele Danmark, og fordelingen i antallet af borgere fra Københavns Kommune og andre kommuner svinger meget. Pt. er eksempelvis kun fire af 28 værelser på herberget optaget af borgere med bopæl i Københavns Kommune. Og der kan være stor forskel på, hvordan Mændenes Hjem og en kommune vurderer en borgers behov for bolig og bostøtte.

– Hvis en kommune vurderer, at en borger skal i egen bolig, og jeg vurderer, at vedkommende ikke vil have gavn af egen bolig, fordi vedkommende har en frygt for at bo alene eller er alt for psykisk ustabil, så opstår der et etisk dilemma. Jeg får svært ved at opfordre den borger til at skrive under på en lejekontrakt, forklarer Isabel Lysholm Jensen og tilføjer:

← Isabel Lyshøj Jensen arbejder med udgangspunkt i Sundhedsrummet, hvor hun hjælper hjemløse fra gaden. Her er hun på selve klinikken, hvor de hjemløse kigger ind for at få et sundhedstjek.

← - Desværre afspejler det rod og kaos, beboerne lever i, også deres mentale tilstand, siger Isabel Lyshøj Jensen.

- Hvis man kigger ind på nogle af beboernes værelser, er det åbenlyst, at mange af dem ikke umiddelbart er i stand til at håndtere et liv i egen bolig. Desværre afspejler det rod og kaos, de lever i, også deres mentale tilstand.

- Det er ikke fedt at bo på herberg i årevis, det ved vi godt. Og det er fint, at reformen tvinger kommunerne til at gøre noget. Reformen passer bare ikke til vores mennesker. Så hvis den skal virke, skal vi have nogle flere paragraf 107- og 108-pladser (længevarende botilbud, red.) og måske skæve boliger. Housing First er fint, men det kræver virkelig solid hjælp, hvis man har et stofbrug eller en ubehandlet psykiatrisk diagnose. Så kan det være svært at få en borger i egen bolig.

FAKTA BOSTØTTE

Kommuner har i mange år ydet bostøtte til mennesker, som har svært ved at klare sig alene i hjemmet. Men med reformen har bostøtte efter Housing First fået sin egen paragraf i serviceloven. Man taler normalt om tre metoder:

- Critical Time Intervention (CTI) er den mest benyttede. Her får den hjemløse tilknyttet en fast kontaktperson, der kan hjælpe med overgangen fra herberg til egen bolig, men kun i ni måneder.
- Intensive Case Management (ICM) er i princippet det samme som CTI - bare uden tidsbegrænsning.
- Assertive Community Treatment (ACT) er den mest omfattende. Her varetages støtten af et tværfagligt indsatsteam med både bostøttemedarbejder, sygeplejerske, misbrugsbehandler, psykiater og socialrådgiver.

→ Eksperty efterlyser billige boliger og bedre bostøtte

Målet med hjemløseren er at undgå, at borgere har langvarige ophold på herberger. Om det kan lykkes afhænger af, om der kan skaffes nok billige boliger, og om kommunerne får ydet den rigtige bostøtte, vurderer eksperter.

Af Peter Andersen
Foto: Lisbeth Holten
(Reportagefotos fra Mændenes Hjem)

SKAL HJEMLØSEREFORMEN BLIVE en succes, handler det helt grundlæggende om to ting: Flere billige boliger og bedre bostøtte. Det mener Lars Benjaminsen, seniorforsker ved VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd og siden 2007 tovholder på de hjemløsetællinger, der foretages hvert andet år.

Målet med reformen er at få hjemløse hurtigere ud af herberger og forsorgshjem og ind i en egnet bolig efter den såkaldte Housing First-metode. Penge, som kommunerne hidtil har brugt til at betale for herbergsophold, skal i stedet anvendes til at hjælpe de hjemløse med at fastholde en bolig.

Selv om Lars Benjaminsen kalder vedtagelsen af den nye hjemløserreform for positiv, så understreger han, at manglen på billige boliger er en stor udfordring – især i hovedstadsområdet.

VIVE har for nylig offentliggjort en undersøgelse af Housing First-indsatsen i fem kommuner, og på

” Mange kommuner har brug for at udvide indsatsen og for at indse, at bostøtte til hjemløse er mere end almindelig bostøtte.

Lars Benjaminsen, seniorforsker, VIVE

den baggrund mener Lars Benjaminsen, at nogle kommuner kunne gøre en større indsats for at finde boliger, som hjemløse på kontanthjælp har råd til.

– Der er kommuner, som ikke bruger den kommunale boliganvisning fuldt ud, og det er et håndtag, man kan skrue på for at få flere boliger til rådighed. Der er så også kommuner, hvor man gør det, men har lang ventetid. Og det er selvfølgelig et væsentligt problem, siger han.

Skru op for bostøtten

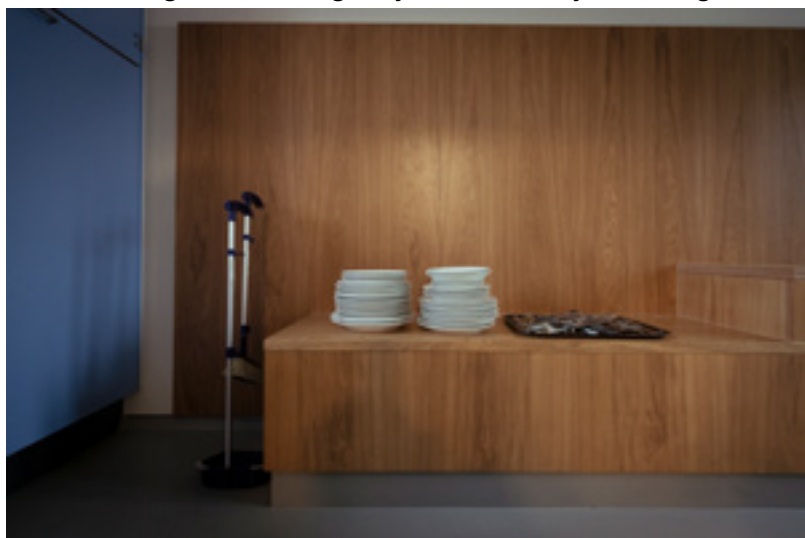
Den anden vigtige faktor er som nævnt, om kommunerne får skruet op for den hjælp, de hjemløse skal have, efter at de er flyttet fra herberg til egen bolig. Med reformen har bostøtte efter Housing First fået sin egen paragraf i serviceloven, og Lars Benjaminsen kom i foråret i et debatindlæg i Altinget med en mild opsang til kommunerne om at bruge de specialiserede støtteformer mere. Hjemløse har ofte komplekse problemer, som ikke kan klares med kalenderlagte besøg af en medarbejder i en tidsbegrænset periode.

– Mange kommuner har brug for at udvide indsatsen og for at indse, at bostøtte til hjemløse er mere end almindelig bostøtte. Men nu har kommunerne fået en hjælpende hånd i form af refusion fra staten, og vi kan se i vores undersøgelse, at det har skabt fornyet opmærksomhed.

Lars Benjaminsen mener også, reformens succes skal måles på, om kommunerne formår at hjælpe andre hjemløse: Gadesoverne, sofasurferne og andre, som har boet andre steder end på et herberg. Dem

↑
I 2022 blev der registreret 5.789 borgere i hjemløshed i VIVES hjemløsetælling.

↑
I overgangen til egen bolig er det vigtigt at have fokus på at støtte borgeren i at gøre boligen til et trygt og hyggeligt hjem – og ikke slippe dem i processen.

↑
Kommunerne kan ifølge seniorforsker Lars Benjaminsen gøre en større indsats for at finde boliger, som hjemløse på kontanthjælp har råd til.

Nye rettigheder

Som noget nyt har hjemløse på herberger og forsorgshjem krav på at få lavet en handleplan, som blandt andet beskriver omfanget af bostøtte – hidtil har det været en mulighed, som kun nogle kommuner har benyttet sig af. De hjemløse kan også selv vælge, hvem de vil have til at levere bostøtten – for eksempel et menneske fra herberget, som de kender i forvejen. Siger kommunen nej, skal det begrundes skriftligt, og der er mulighed for at klage til Ankestyrelsen.

har kommunerne ikke samme økonomiske incitament til at hjælpe, fordi der ikke følger penge med fra staten.

– Man kan helt sikkert have en frygt for, at de bliver sprunget over i køen, og det er vigtigt at være opmærksom på. Fokus vil selvfølgelig være på hjemløse på herberger, men det må ikke være på bekostning af de andre, siger han.

Jagten på billige boliger

I Odense Kommune har man i over 20 år haft en aftale med de almennyttige boligselskaber om at formidle boliger til hjemløse, og i 2017 indførte kommunen en boliggaranti til alle på herberg og forsorgshjem: Tre måneder efter, de er skrevet op, skal de have anvist en bolig. Kommunen lever med andre ord allerede op til intentionerne i hjemløse reformen.

– Tre måneder er normalt nok, men med de mere kaotiske blandt de hjemløse kan det godt tage længere tid. Det er heller ikke sikkert, at alle ønsker at komme tilbage til Odense. Men vi sætter fokus på at være opsøgende, og vores sagsbehandlere besøger herberger og forsorgshjem i hele Danmark, siger Tom Rønning, som er boligstrategisk konsulent i kommunen.

Odense har én stor fordel i forhold til de fleste andre kommuner i Danmark: Tilstrækkeligt med billige boliger. Så tilstrækkeligt, at kommunen ikke vil gøre brug af muligheden for at yde et ekstra huslejetilskud.

– De hjemløse siger selv, at de vil have boliger, de kan blive i. Med et ekstra tilskud lægger man jo op til, at folk bliver selvforsørgende inden for tre til fem år. Det må man så håbe, at de gør, siger Tom Rønning, uden selv at lyde overbevist.

Én gang om måneden mødes kommunen med boligselskaberne og gennemgår de konkrete behov ud fra den enkelte hjemløses ønsker og økonomiske formåen. Han opfordrer andre kommuner til at gøre det samme.

– Alle kommuner burde bruge tid på at sætte sig ordentligt ind i, hvad der er af boliger. Se på, hvad der har været af fraflytninger, og hvor mange boliger, der typisk bliver ledige hvert år i forskellige prisni-

→ veauer. En del kommuner gør ikke brug af deres ret til kommunal anvisning, og her er et stort potentiale.

Fasthold hjælp til hjemløse

Birthe Povlsens bedste råd er at lytte til de hjemløse selv. Hun er uddannet socialrådgiver og arbejdede fra 2007 til 2019 som konsulent i Socialstyrelsen, hvor hun var med til at udvikle den første, store hjemløsestrategi. Den blev skudt i gang i 2009 med en bevilling på cirka 500 millioner kroner fra Satspuljen og havde som målsætning, at 'ingen borgere skal leve et liv på gaden'.

Helt sådan er det ikke gået. Birthe Povlsen er i dag pensioneret, men er frivillig i NGO'en Projekt Udenfor, hvor man netop forsøger at hjælpe de mest udsatte blandt de hjemløse gadesoverne. De findes stadig i stort antal, og op gennem 10'erne blev hjemløsheden ved med at stige. Det er i sig selv et bevis på, at hjemløsestrategien ikke blev en ubetinget succes.

Resultatet blev, at tidligere hjemløse blev hjemløse igen, fordi de mistede boligen. Birthe Povlsen peger samtidig på, at hjemløsestrategien faldt sammen med kommunalreformen. Nu skulle de nye jobcentre tage sig af alt fra ledige akademikere til socialt udsatte, og for en hjemløs ligger beskæftigelse sjældent øverst i behovspyramiden.

– Al fokus blev rettet ind på beskæftigelse. Vi så, at sociale indsatser blev modarbejdet af beskæftigelsesforvaltningerne, som sanktionerede, hvis man for eksempel ikke mødte op til en samtale og dermed fik sværere

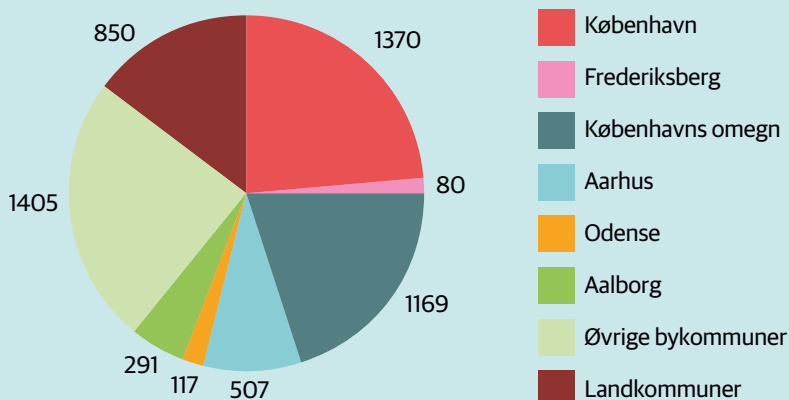
REFORM MED VENTIL

■ **Næsten halvdelen af de hjemløse** har i dag ophold på en såkaldt paragraf 110-boform. Her gælder det såkaldte selvmøderprincip – hjemløse kan i praksis møde op på herberget og få et sted at sove uden at skulle igennem den kommunale visitation – til gengæld betaler staten halvdelen af regningen. Det er blevet stadig dyrere i takt med, at antallet af herbergspladser er steget, og nu er der altså sat en prop i med et loft på statsrefusion i højst fire måneder – og efter indfasningen tre måneder.

■ **Kniber det med at skaffe en bolig** eller få lavet handleplanen i tide, er der i loven indføjlet en ventil: Kommunen kan få forlænget statstilskuddet med et halvt år, hvis den hjemløse i stedet får en herbergsplads efter servicelovens paragraf 107. Her er der tale om et midlertidigt, men længe-revarende ophold til hjemløse, som fysisk eller psykisk har brug for hjælp.

BORGERE I HJEMLØSHED FORDELT PÅ BYOMRÅDER

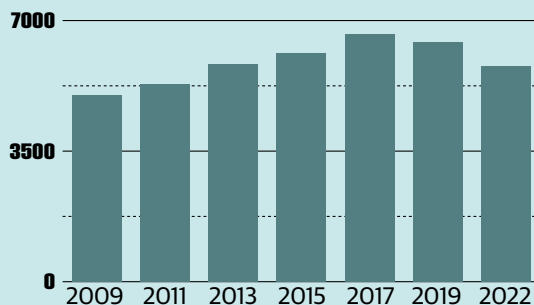
I figuren er vist fordelingen af borgere i hjemløshed på de forskellige byområder/kommunetyper.

Kilde: Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE).

Hjemløshed siden 2009

Tællingen i 2022 viste for første gang et regulært fald i hjemløsheden. Det skyldes især, at mange kommuner har sat ind overfor hjemløshed blandt unge.

Kilde: Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE). Hjemløsetællingen foretages normalt hvert andet år, men den seneste tælling blev udskudt på grund af covid-pandemien.

ved at betale huslejen. Da den lave ungedyelse blev sat op fra 25 til 30 år i 2014, medvirkede det helt sikkert også til, at flere unge blev hjemløse, siger hun.

Ifølge Birthe Povlsen har det især haltet med bostøttedelen – noget, som hun håber, at den nye hjemløserreform kan være med til at rette op på.

– Langt de fleste hjemløse vil, når man snakker dybere med dem, gerne under tag. Det så vi under pandemien, hvor vi i Projekt Udenfor hjalp folk ind på hoteller. Problemet er, at kommunerne for ofte slipper borgerne. De siger måske nej til at få hjælp, men man skal følge op alligevel. Man kan skrue op og ned for indsatsen, men man må ikke slippe dem, pointerer hun.

VEJEN TIL SUCCES

Kan hjemløserreformen trods en række udfordringer blive en succes? Vi har spurgt tre vigtige aktører på området.

Af Peter Andersen
og Susan Paulsen

Bedre lovforståelse og flere botilbud

Ask Svejstrup

Sekretariatschef i de hjemløses landsorganisation SAND

- Flere billige boliger. Den helt store barriere er stadig manglen på boliger med en husleje under 3.500 kroner. En opgørelse fra Social, Bolig- og Ældreministeriet viser, at der forsvinder 4.000-6.000 billige boliger om året på grund af sammenlægning af lejligheder, reovering og almindelig prisudvikling. Så de 4.000 nye billige boliger, der er nævnt i reformen, erstatter altså, hvad der forsvinder på et enkelt år.

- Bedre lovforståelse i kommunerne. Vi oplever kommuner, der bevidst bryder loven eller ikke kender den. En kommune betegner dig for eksempel ikke som boligløs, hvis du opholder dig på et herberg, mens en anden kommune netop har smidt en borger ud af et herberg uden at have hjemmel til det, uden handleplan og uden løfte om bostøtte.

- Reformen bliver kun en succes, hvis man også finder ud af at huse de mennesker, som er så institutionaliserede, at de ikke kan bo for sig selv, uanset hvor meget bostøtte de får. Det kan være på alternative plejehjem eller botilbud med socialt fællesskab og en form for opsyn.

Bedre rammer og lavere sagstal

Ditte Brøndum

Næstforkvinde, Dansk Socialrådgiverforening

- Tag over hovedet til en overkommelig pris er selvfølgelig helt afgørende, hvis vi skal forebygge hjemløshed - men det er også afgørende at have fokus på de nye krav, som reformen stiller til socialrådgiverne.

- Relationsarbejdet med hjemløse kan være udfordrende, fordi de ofte har oparbejdet en god portion skepsis over for myndighederne. Derfor skal socialrådgiverne have tid til at arbejde relationelt med borgerne, så man i fællesskab

kan finde frem til indsatser, som tager afsæt i borgerens ønsker, ressourcer og udfordringer.

- Det er tid, som socialrådgiverne alt for ofte oplever at mangle i dag. Og med reformens krav om, at borgerne skal være udredt inden 90 dage - ellers mister kommunen refusionen, når reformen er fuldt implementeret - skal der turbo på sagsbehandlingen. Jeg er bekymret for, at der ikke alle steder er investeret nok i socialrådgivere, der kan varetage denne vigtige opgave. Og om det vil være muligt at udrede særligt borgere med de mest komplekse problemer så hurtigt.

KL efterlyser efteruddannelse og billige boliger

Ulrik Wilbek

Borgmester i Viborg og formand for socialudvalget i Kommunernes Landsforening

- Hvis vi skal lykkes, skal der findes nok billige boliger, som de hjemløse kan bo i. Her og nu må vi bare konstatere, at boligerne ikke er til rådighed i tilstrækkeligt omfang. I de 25 kommuner, der har flest hjemløse, ser der ud til at mangle omkring 1.600 boliger. Hvis en kommune ikke kan finde en bolig efter 120 dage - og fra 2026 efter 90 dage - skal den selv betale regningen for herbergsopholdet, og det vil have store konsekvenser for kommunerne, som i forvejen er hårdt pressede økonomisk.

- Kommunerne er også pressede tidsmæssigt, fordi alt skal ske inden for 120 dage: Opsporing af de hjemløse, som måske opholder sig langt væk fra hjemkommunen, udredning, udarbejdelse af handleplan, visitation til hjælp, finde bolig og ansøge om de forskellige ydelser. Men på nuværende tidspunkt er der kun et begrænset antal medarbejdere, som er uddannet i brug af Housing First-metoderne. Der er pres på at få uddannet kommunale og andre leverandørers medarbejdere, men kursusudbuddet er begrænset, og det skyldes dels, at man er kommet for sent i gang. Socialstyrelsen har fået midler til at udbyde kurser, men det tager tid og dækker ikke behovet. ♦

Signe Færch

Forkvinde for Dansk Socialrådgiverforening

Ditte Brøndum

Næstforkvinde for Dansk Socialrådgiverforening

DET SOCIALE ARBEJDES VÆRDI

VORES FAG er enestående. Ingen anden faggruppe får som vi lov til at komme tæt på og hele vejen rundt om menneskers tilværelse. At understøtte mennesker til at skabe positive forandringer i deres liv er for mig at se det fineste arbejde, man kan forestille sig. Sådan tror jeg, at vi alle har det. Men jeg har aldrig hørt

Vi har brug for, at det komplekse og krævende arbejde, vi udfører, også anerkendes i kroner og øre.

til dem, der siger, at arbejdet bærer lønnen i sig selv.

Vi er socialrådgivere, og det skal vi være stolte af. Så stolte, at vi også tør kræve anerkendelse for vores indsats. Og her taler jeg ikke om honninghjerter eller pæne ord i en tale. Nej, vi har brug for, at det komplekse og krævende arbejde, vi udfører, også anerkendes i kroner og øre.

Trepartsaftalen, der landede for nylig, er samlet set historisk, fordi den løfter lønnen for mange af vores gode kolleger. Jeg under dem hver en krone, og derfor bakker vi op.

Samtidig er det også soleklart, at vi burde have haft del i lønløftet. Vi har presset hårdt på, råbt op i medierne og lavet

kampagner for at få vores løn og vilkår ind i aftalen. Vi har fået arbejdsmiljøet med, ligesom socialrådgivere, der arbejder i vagt på SL's arbejdstidsaftale, også kan få del i de større tillæg. Men vi bliver ikke tilgodeset bredt set, og det er jeg selvfølgelig skuffet over.

Så meget desto vigtigere er det, at vi nu står sammen og kæmper hårdt for at sikre forbedringer af lønnen i den kom-

mende overenskomst (OK24). Forhandlingerne begynder for alvor i det nye år, hvor vi vil kæmpe benhårdt for de størst mulige lønstigninger. Men vi får brug for al den opbakning, vi kan få - jo flere, vi er, desto stærkere står vi i forhandlingerne.

Derfor håber jeg, at du vil prikke til kollegaer, der ikke er medlem, og fortælle dem, at de ved at melde sig ind i Dansk Socialrådgiverforening er med til at sikre en bedre løn til socialrådgiverne. En løn, der afspejler den afgørende samfundsopgave og det ansvar, vi løfter hver eneste dag. ♦

Mere end én ung dør hver måned direkte eller indirekte som følge af druk (...) Fordi de fulde unge falder i havnen, går ud på kørebanden, hopper ud fra 3. sal. Det er kun toppen af isbjerg. I har i Politiken netop omtalt, at hver 4. gang en ambulance kører ud til 15-24-årige i weekenden, skyldes det druk. Og så er der alle slåskampene, kontakter til sundhedsvæsen, uvenskab, uønsket seksuel kontakt (...) Alene fordi de er fulde. Er det fornuftigt? Også at det sker i så tidlig en alder, for let's face it: De kan jo ikke styre det selv.

Morten Grønback, læge og alkoholforsker, om regeringens forebyggelsesplan, **Politiken**, 19. november

Når jeg taler med vores rådgivere, fortæller de, hvordan de sidder og krydser fingre under bordet, når de har en kvinde i røret, som fortæller om den vold, hun lever i og har brug for hjælp til at komme væk fra. De krydser fingre for, at hun bor i et af de områder, hvor der ikke er lange ventelister til ambulante rådgivnings- og behandlingstilbud. For det er ikke alle kvinder, som har brug for et krisecenter. Det er ikke alle kvinder, hvor det er den rigtige løsning.

Elisabeth Kirk Muff, direktør i Lev uden Vold, **Facebook** 22. november

Når Familie- og arbejdslevs-kommissionen for mere end 15 år siden kunne pege på, at det er en ret almindelig problemstilling i børnefamilierne, at der mangler tid på daglig basis, så er der nok noget om snakken og i stedet for at bede forældrene rette sig op, bide i det sure æble eller tage sig sammen, kunne man jo være nysgerrig på, hvordan det egentlig ser ud i familierne og derfra kaste et blik på den (manglende) danske familiepolitik og forsøge at etablere en holdbar en af slagsen.

Anja Marschall, lektor, Københavns Professionshøjskole, og Sine Grumløse, docent, Professionshøjskolen Absalon, i kronik i **Politiken**, 26. november

Det er meget dyrt for kommunerne at købe pladser til de her borgere (voldelige unge, red.) hos for eksempel private botilbud, hvis de konkluderer, at de ikke selv har bosteder, der kan rumme dem. Så er det nemmere og billigere at sende dem hen på de botilbud, som kommunen selv ejer og bedre kan kontrollere priserne på, også selvom tilbuddet reelt ikke matcher borgerens behov. Det er det, Københavns Kommune har forsøgt her. Jeg anser det for at være en spareøvelse, der er gået helt galt.

Per Nikolai Bukh, professor i økonomistyring ved Aarhus Universitet, **Altinget**, 25 november

Mie Vode Moll
Forkvinde, Region Syd

Rasmus Balslev
Formand, Region Øst

Trine Quist
Formand, Region Nord

Mette Louise Brix

Karina Rohr
Sørensen

Lone
Engels

Louise
Marie Friis

ET FÆLLES NYTÅRSFORSÆT

NORMALT VILLE jeg i disse uger gå og gruble over, hvad mit nytårsforsæt skal være for 2024: Skal jeg skære ned på mit forbrug af cola eller køre mindre i bil?

I år er det anderledes. Den seneste tid har jeg i stedet drømt om, at vi sammen sætter os et nytårsforsæt for vores fællesskab i DS. Et nytårsforsæt, der kan knytte os tættere og stærkere sammen.

Der er nemlig nogle ting, vi burde tale om i vores fællesskab, som vi ikke rigtig får vendt. Nogle har ønsker til vores medlemsservice - men får det aldrig sagt. Nogle har ønsker til det politiske arbejde - men får det aldrig sagt. Nogle har brug for støtte fra en arbejdsmiljø- eller tillidsrepræsentant - men får det aldrig sagt. Nogle overvejer at melde sig ud - men får det aldrig sagt.

På samme måde er der også meget, jeg ikke får fortalt. Derfor har jeg sammen med min næstforkvinde, Jannie, sat gang i en månedlig podcast, "Lyd på DS Syd", hvor vi fortæller om vores fagpolitiske arbejde. Vi vil gerne give et indblik i, hvordan vi arbejder til hverdag, og vi håber samtidig at inspirere flere af jer til at fortælle om jeres ønsker og behov.

Når jeg møder dig og kollegaerne ude på arbejdspladser-

ne, hører jeg mange relevante ønsker: Intro- og mentorordninger, politisk fastsatte sags- tal, ny strategi for lokalløn, løbende frokostmøder med kollegerne og meget andet. Uanset hvilke ønsker, I har, så står vi i DS klar til at hjælpe jer med at føre ambitionerne ud i livet.

**”
Vi skal huske
at tale med
hinanden, både
om det lette og
det svære.**

Vi har et stærkt fællesskab, men vi skal huske at tale med hinanden, både om det lette og det svære - og vores fællesskab kan kun leve og styrkes, hvis vi fortæller hinanden, hvad vi har brug for. Jeg har derfor lavet et fælles for- enings-nytårsforsæt, som jeg håber, du vil være med på: Ræk ud efter DS!

Tal med din kollega, din tillidsrepræsentant, din arbejdsmiljørepræsentant, din konsulent i DS og med os politisk valgte. Lad os love hinanden, at 2024 bliver året, hvor vi i fællesskab får fortalt hinanden alt det, der er vigtigst for os hver især. ♦

Tillidsfulde relationer trods midlertidighed

Hvordan arbejder vi på en god socialfaglig måde med de flygtninge, som kommer til Danmark, og som hver dag skal forholde sig til usikkerheden om, hvornår de bliver sendt hjem igen? Hvordan skal vi lykkes med at få dem godt integreret?

Det var to spørgsmål, der blev stillet, da jeg for et par uger siden hørte et oplæg via Dansk Flygtningehjælp.

Jeg synes ikke, at vi taler så meget om integrationsområdet og de udfordringer, som vi møder i praksis, så spørgsmålene ramte mig, og fik mig til at reflektere: Vi er jo gode til at tale med mennesker, ik? Vi kan skabe tillidsfulde relationer og er jo sat i verden for at hjælpe folk. Men når mennesker, og endda mennesker på flugt, bliver mødt med en "integrer dig, og rejs hjem"-agenda, så stiller det socialrådgiveren i en svær position. Det kan få afgørende betydning for relationen og tilliden.

Formålet fremgår klart og tydeligt af lovgivningen: Lær det danske sprog og deltag i beskæftigelsesrettede tilbud, som kan bringe dig ud på arbejdsmarkedet. Opgaven for os som socialrådgivere er derfor heller ikke til at tage fejl af. Men siden paradigmeskiftet i 2018, hvor midlertidigheden blev det fremtrædende element i arbejdet med flygtninge, har opgaven så måske alligevel ændret sig?

Jeg har ikke svarene på spørgsmålene, jeg indledte med, men jeg mener, at vi kan lade os inspirere af arbejdet med repatriering, og finde smidige måder at forholde os til og arbejde med den - for mange borgere - urimelige midlertidighed. Og en ting er sikkert; vi er nødt til at gå i dialog med hinanden om de her dilemmaer, understøtte og anerkende flygtningenes bekymringer og blive ved med at opbygge tillidsfulde relationer til dem, så de føler sig trygge her i vores land og i vores hænder. ♦

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg

Studielektor i Socialret ved AAU, SPARC, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Revalideringsordningen på vej til at blive afviklet

Når Ankestyrelsen reelt ikke prøver den faglige vurdering af, om der er behov for revalidering, vil det medføre, at stort set ingen klagesager bliver ændret, og revalideringsordningen over tid vil blive afviklet.

R EVALIDERING HAR været en af de centrale indsatser i dansk socialpolitik i mere end et halvt århundrede. Det har været præciseret i lovforarbejderne, "at kommunerne er forpligtet til at yde revalideringshjælp, når betingelserne ... er til stede". Brugen af revalidering er faldet drastisk igennem en årrække. I 2004 modtog 30.499 personer hjælp til revalidering, i 2012 var antallet faldet til 14.638 og i 2022 til 2.642 personer.

Støttemulighederne i den almindelige lovgivning er blevet forbedret, herunder også mulighederne i den almindelige beskæftigelsesindsats. Det kunne være en forklaring, men ændringerne er primært sket for cirka 20 år siden og kan kun forklare et mindre fald.

Stort element af tilfældighed

Variationerne i den kommunale brug af revalidering er derimod steget markant, og der er et stort element af tilfældighed over, om en person tilkendes revalidering eller ej, hvilket blandt andet afhænger af bopælskommunen. Der var i 2022 mere

end 20 gange flere revaliderer pr. indbygger i eksempelvis Hjørring, Sønderborg og Lolland kommuner end i Randers, Furesø og Skive kommuner. Derudover har flere kommuner reelt afskaffet revalidering – ingen er påbegyndt revalidering i 2020, 2021 og 2022.

En væsentlig del af forklaringen på denne udvikling kan findes i Ankestyrelsens prøvelse af revalideringssager, dels i prøvelsesintensiteten og dels i Ankestyrelsens skærpelse af praksis for tildeling. En række tidligere principmeddelelser, hvor der var berettigelse til revalidering, er blevet ophævet med henvisning til, at de "ikke længere har vejledningsværdi", andre med direkte henvisning til, at "at praksis på området sidenhen er skærpet".

Lav omgørelsesprocent

Ankestyrelsen har i 2020, 2021 og 2022 realitetsbehandlet over 300 klagesager vedrørende revalidering efter beskæftigelsesindsatslovens paragraffer 142-148. Én sag blev ændret, og to sager blev hjemvist, hvilket er en omgørelsesprocent på under 1. Til sammenligning var omgørelsesprocenten af Ankestyrelsens behandling af samtlige sager på social- og beskæftigelsesområdet i 2022 hele 30 procent. Omgørelsesprocenten er markant lavere på revalideringsområdet end på alle øvrige områder indenfor social- og beskæftigelseslovgivningen.

Tendensen i Ankestyrelsens praksis er gået mod en mindre intensiv prøvelse i revalideringssager. Ankestyrelsen tilsidesætter kun kommunens vurdering af,

om begrænsninger i arbejdsevnen ikke medfører behov for revalidering, hvis der er et (meget) sikkert grundlag. Tilsvarende ved vurdering af, om andre indsatser efter beskæftigelsesindsatsloven eller anden lovgivning er tilstrækkelige for at genindtræde på arbejdsmarkedet.

Sociale forhold uden betydning

Bevisbedømmelsen og dokumentationskravet for berettigelse til revalidering er også skærpet. Ankestyrelsens praksis er, at en person kun er i målgruppen for revalidering, hvis det kan udelukkes, at borgeren kan klare arbejdsfunktioner indenfor enhver form for ufaglært arbejde. Det er ikke afgørende, om der er en realistisk forventning om, at borgeren vil kunne fastholdes eller komme ind på arbejdsmarkedet.

Sociale forhold og deres betydning for vurderingen af arbejdsevnen, herunder om der foreligger en socialt fastlåst situation, får dermed ingen eller kun meget begrænset betydning, tilsvarende med forebyggelsesaspektet – om det er realistisk, at borgeren mere varigt kan fastholdes på arbejdsmarkedet. Den konkrete vurdering af, om "personen ikke ved hjælp af andre tilbud eller ordninger kan få tilknytning til arbejdsmarkedet," er reduceret til, om dette kan udelukkes.

Der vil i praksis næppe være kommunale afslag på berettigelse til revalidering, der kan forventes omgjort af Ankestyrelsen. Selv for de kommuner, der reelt har afskaffet revalidering, er alle afslag også blevet stadfæstet.

Du kan mail til
redaktionen@socialraadgiverne.dk

Deadline for læserbreve til nr. 1-24 er 17. januar klokken 9.00. Maks 1900 anslag inkl. mellemrum.

VI SKAL SKRIVE SAMMEN MED - OG IKKE OM - BARNET

Af Tommy Lacetz

Socialrådgiver og medstifter af 'Din Stemme'

I november holdt Familie-retshuset en temadag om styrket inddragelse. Her fortalte 16-årige Johann Burgess om sine oplevelser med systemet og kom med et kraftfuldt budskab: "Mød mig som et menneske. Forstå min maske, og lad mig skrive

” Det hele starter med, at vi tør skrive nærværende

min sag." Et budskab som både Johann og jeg tror på.

Vi befinder os i en tid, hvor inddragelse er afgørende. Vores mål er at flytte mennesker mod et værdigt og selvstændigt liv baseret på egne evner og guidet af vores faglighed. Udfordringen opstår i vores skriftlighed. For hvad gør vi efter det gode møde, når vi har etableret et fælles sprog? Vi skriver i sagen:

"Ut. Afholdte samtale med Pil d.d. Pil oplyste, at hun ønskede mere samvær med mor..."

I vores stræben efter den gode indsats tyer vi til skriftlige tolkninger og faglige formuleringer, der skaber afstand. Ikke blot til vores

egen forståelse og menneskelighed, men også til dem, det hele handler om. Det er jo netop deres liv og perspektiver, vi skal fremhæve gennem dokumentationen, og det gør vi ikke godt nok i dag - langt fra.

Men skriftligheden giver os en unik mulighed for at skabe forandring, hvor dokumentation ikke blot skaber klarhed og udvikling, men også bevarer mødets autenticitet. Som Barnets Lov lægger op til. Forestil dig en verden, hvor det at have en sag hos kommunen styrker ens selvforståelse. En virkelighed, hvor gensynet med ens egen historie styrker identitet og udvikling.

Vi står på tærsklen til et uudgæeligt skifte, hvor notater skrives med barnet, hvor undersøgelser skrives til barnet, og hvor fagligheden udtrykkes gennem et fælles sprog, alle kan forstå. Johann og alle andre fortjener at blive mødt. Det hele starter med, at vi tør skrive nærværende "jeg var ude for at snakke med dig. Du havde ikke lyst, jeg ventede 40 minutter foran din dør. Vi snakker en anden dag".

Fagligheden ligger i forenklingen. ♦

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Vivi Maria Andersen

Socialrådgiver og tillidsrepræsentant, Kriminalforsorgen, Nyborg Fængsel.

Om konsekvenserne af regeringens aftale om domstolens økonomi, som blandt andet skal øge kapaciteten og nedbringe de lange sagsbehandlingstider, så flere sager kan blive afgjort hurtigere end i dag.

UNDGÅ FLASKEHALSE I KRIMINAL- FORSORGEN

Min bekymring er, at der ikke gives de tilsvarende ressourcer til, at Kriminalforsorgen skal kunne løfte opgaven. I mange tilfælde står vi allerede nu i en flaskehalsituation, hvor vi ikke kan følge med i forhold til de opgaver, som det bliver pålagt vores faggruppe at varetage - hvilket også påvirker kvaliteten af det, der leveres.

Derudover er mange opgaver gradvist blevet flyttet til socialrådgiverne for at lette presset på blandt andre fængselsbetjentene.

Jeg mener, at der er brug for flere hænder til at løfte denne opgave, hvis vi skal undgå, at en allerede presset Kriminalforsorg bliver yderligere presset.

Hovedkonklusion

- Revalideringsordningen har været en individuel rettighed for borgere med begrænsninger i arbejdsevnen, men er reelt blevet en beskæftigelsespolitisk foranstaltning, som kommuner frit kan vælge, om de vil bruge. Denne ændring er dog ikke sket via en traditionel lovgivningsproces i Folketinget, men har udviklet sig i administrativ praksis.
- Med støtte fra Helsefonden har det været muligt at undersøge revalideringsområdet, herunder cirka 200 ikke offentliggjorte klagesager behandlet af Ankestyrelsen. Du kan læse mere om resultaterne af undersøgelsen på følgende link: vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/608342957/

HVORDAN TACKLER VI MARKANTE BORGERE?

Borgernes forventninger til den offentlige velfærd matcher ikke altid, hvad det offentlige reelt har mulighed for at levere. Hos mange borgere skaber det frustrationer, som går ud over blandt andre socialrådgivere. Hvem er de frustrerede borgere? Hvordan kan vi forstå deres adfærd, og hvordan møder vi dem professionelt? Det kommer to eksperter med deres bud på.

Af Tina Juul Rasmussen
Illustration: Ditte Lander Ahlgren

ocialrådgivere og andre offentligt ansatte oplever stadig flere frustrerede og vrede borgere. Deres forventninger til velfærdsstaten vokser, og det er frontpersonalet, som står for skud, når

forventningerne ikke indfries. For mange tager ikke et nej for et nej og forventer, at der tages særlige og individuelle hensyn i behandlingen af netop deres sag, og at medarbejderen forstår rimeligheden i deres krav. Og for mange ender det som en 'kamp mod kommunen'. Det skaber frustrationer og vrede og kan resultere i alt fra nedladende bemærkninger over gråd og desperation til i yderste konsekvens verbale og fysiske trusler.

– Socialrådgivere bliver ansigtet på både politiske prioriteringer og komplicerede regler, procedurer og krav, som nogle borgere har svært ved at forstå. Nogle føler sig uretfærdigt behandlet og mødt med mistro, og reagerer i frustration og afmagt. Og det er hårdt at stå i første række og blive mødt af utilfredse borgere, der skælder ud, råber op og klager, siger Hans Mogensen, kommunikationschef i Silkeborg Kommune og forfatter til den anmelderroste bog "Markante borgere. Viden og værktøjer til færre frustrationer", som udkom tidligere i år.

Forventninger, følelser og krav

Men hvem er disse 'markante borgere', som Hans Mogensen kalder dem, og hvorfor reagerer de, som de gør?

– Markante borgere er mennesker med høje forventninger, store krav og stærke følelser. De markerer sig på måder, der gør os som offentlige ledere, medarbejdere og folkevalgte politikere usikre. De sætter os i situationer, vi føler er svære, eller bringer andre stærke følelser frem i os, forklarer han og tilføjer:

– Det er vigtigt at vide, at vi alle kan blive markante borgere, hvis vi bliver presset på områder, som er vigtige, for eksempel hvis vi som forældre er ulykkelige og bekymrede for vores barns trivsel og udvikling og derfor i desperation stiller helt urimelige krav, set med medarbejdernes øjne – eller helt rimelige krav, som den enkelte medarbejder hverken har rammer, ressourcer eller muligheder for at imødekomme. Men det er vores opgave som offentlig myndighed at kunne aflæse og afkode deres behov og livssituation og at kunne kommunikere, samarbejde og finde løsninger sammen med borgerne.

Der er nogle helt overordnede faktorer, som kan forklare, hvorfor offentligt ansatte oplever flere markante borgere, og hvorfor mødet med dem ikke altid lykkes, mener Hans Mogensen.

– Vores syn på velfærdssamfundet har ændret sig, og det er nok den væsentligste forklaring. Men vi står også med nogle vilde problemer, som er svære for den enkelte ansatte at gøre noget ved, for eksempel manglen på arbejdskraft. Vi forvalter rammer og vilkår for den offentlige velfærd, som for eksempel love og regler og stram økonomi. Vi står med en risiko for forråelse i vores arbejde, som borgerne reagerer på. Og så reagerer de også på det, de får i mødet med os, siger Hans Mogensen og pointerer:

– De tre første vilkår kan du som ansat ikke gøre noget ved, og det er vigtigt at forlige sig med. Men risikoen for forråelse og mødet med borgerne kan du påvirke i dit daglige arbejde.

Hvordan du kan det, vender vi tilbage til. Men i mødet med den markante borger er det ifølge Hans Mogensen vigtigt at huske på, at den frustration, som kan komme til udtryk i markant adfærd og krav hos

→ borgerne, ikke er hele deres personlighed. De kan sagtens agere roligt og konstruktivt i andre sammenhænge, når de ikke er pressede. Men over tid kan kontakten med vreden og frustrationerne alligevel slide på den enkelte socialrådgiver.

– Jeg har mødt offentligt ansatte, som efter mange år med markante borgere ser lidt slidte ud og i et opgivende øjeblik giver udtryk for, at “der er aldrig nogen, som er rigtigt tilfredse med det, vi gør”. Eller: “Jeg føler mig som en offentlig skraldespand”, “vi får så meget lort i hovedet”. Det kan både være anstrengende, belastende, udmattende og stressende at være i, anerkender Hans Mogensen.

Negative fortællinger

Billedet af de markante borgere og deres adfærd overfor frontlinjemedarbejdere, som Hans Mogensen tegner, er helt på linje med, hvad Merete Monrad, lektor ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde ved Aalborg Universitet, har påvist i sin forskning. Hun har blandt andet undersøgt mødet mellem medarbejdere og borgere i beskæftigelsessystemet.

– Her oplever mange borgere, at systemet ikke tror på, hvad de siger. De møder et system, gearret på

Markante borgere er mennesker med høje forventninger, store krav og stærke følelser. De sætter os i situationer, som vi føler, er svære, eller bringer andre stærke følelser frem i os.

Hans Mogensen, kommunikationschef i Silkeborg Kommune

mistro. Man taler om 'triple mistrust' – mistro mod borgerne, mistro mod frontlinjemedarbejderne – og her har jobcentrene jo i den grad været i skudlinjen – og mistro mod kommunernes beskæftigelsesindsats fra regeringens side. De negative fortællinger om jobcentrene kan skabe en mistillid hos borgerne om, hvorvidt “de vil mig det godt”.

Det kan, pointerer Merete Monrad, farve borgernes syn på og oplevelse af systemet og skabe dårlige forløb.

Markante borgere

- Er borgere med høje forventninger, store krav og stærke følelser.
- Er forskellige.
- Er en adfærd, ikke en personlighed eller et karaktertræk. Vi kan alle forvandle os til markante borgere, men vi er heller ikke markante borgere hele tiden.
- Deres frustrationer er et udtryk for, at de drømmer om noget bedre.
- Der er ikke noget galt med, at de møder os med høje forventninger, store krav og stærke følelser. Det bliver først en udfordring, når det sker med en adfærd, som gør os usikre eller sætter os i situationer, vi føler er svære, eller bringer andre stærke følelser frem i os.
- Det er godt, at borgerne markerer sig, fordi det udfordrer os og skærper os på vores faglighed og giver anledning til dialog og samarbejde.
- Det er også godt for demokratiet, for nogle gange skal borgerne råbe op og markere sig, for at vi gør os endnu mere umage.
- Det er også besværligt, for det tager tid, og udfordrer vores faglighed helt ned i detaljerne, og det kan skabe konflikter. Og tage tid fra mindre ressourcestærke borgere, som har mere brug for vores hjælp.

Kilde: Hans Mogensen, kommunikationschef i Silkeborg Kommune, forfatter til bogen “Markante borgere. Viden og værktøjer til færre frustrationer”.

– Hvis ingen tror på, at du er syg, fordi du har svært ved at vise det, eller det ikke lige kan behandles, kan det føre til vrede. Det kan også være, at man ikke har erkendt omfanget af sine problemer, eller oplever det som stigmatiserende at skulle give udtryk for, hvad man slås med. Det kan skabe vrede og afmagt, siger hun og tilføjer:

– Det er sat op overfor en stærk fortælling om, hvor fantastisk vores velfærdsstat er. Hvis man så, første gang man bliver arbejdsløs, oplever at miste sit forsørgelsesgrundlag, kan det skabe en stærke følelse af uretfærdighed og vrede, som det bliver frontlinjemedarbejderens opgave at håndtere.

Desuden er det også en 'administrativ byrde' at skulle søge hjælp, fremhæver Merete Monrad.

– Det er forbundet med omkostninger i form af ventetid, at man ikke ved, hvor man skal henvende sig for at få den rigtige hjælp, at man måske ikke møder uddannet personale. Det skaber usikkerhed og afmagt, fordi man føler sig sat skakmat – uden indflydelse på noget vigtigt i sit liv. Og det skaber også vrede.

Borgernes vrede kan imidlertid give unikke indsigter, hvis medarbejderne tager den alvorligt, mener Merete Monrad.

– Borgernes vrede handler tit om, at de oplever systemet helt anderledes, end medarbejderne gør. Så hvis man er åben for at høre, hvad borgeren er vred over, kan man få et indblik i, hvad de oplever som svært, uoverskueligt, belastende og så videre. Ting, man måske ikke selv er opmærksom på som medarbejder.

Tre måder at reagere på

Spørgsmålet er selvfølgelig, hvordan du som socialrådgiver bedst håndterer borgernes frustrationer. Hans Mogensen ser tre forskellige reaktionsmønstre gentage sig, som hver især afføder forskellige handlemuligheder: Den ene er at gå ned med flaget – få hovedpine eller ondt i maven, ikke kunne sove om natten, gå ned med stress og blive sygemeldt. Symptomer, som kræver, at du går til din leder eller søger professionel hjælp.

Den anden er at reagere ved at blive følelseskold i arbejdet, så du er ligeglad med eller ikke er opmærksom på, at du ikke behandler borgerne ordentligt. Denne forræelse er en ubevidst måde at overleve på – og noget man må tale om på arbejdspladsen. Og så er der en tredje og mere konstruktiv vej at gå:

– At række hånden ned i værktøjskassen og forsøge at forstå det, vi møder, og tage værktøjer op, som hjælper os med at nedtrappe konflikten og få skabt en mere konstruktiv samtale og et bedre og mere løsningsorienteret samarbejde med borgerne, siger Hans Mogensen.

Syv greb til at styrke tilliden

Tilliden til offentlige myndigheder og deres medarbejdere, regeringen og Folketinget er for nedadgående, viser undersøgelse på undersøgelse – af mange årsager. Men konsekvensen er blandt andet, at vi ser flere markante borgere, som reagerer med frustration og vrede over ikke at få deres forventninger til ydelser, støtte og hjælp fra velfærdsinstitutionerne opfyldt, og det bestyrker dem i mistilliden. I sin bog anviser Hans Mogensen syv generelle greb, som offentligt ansatte kan gøre brug af for at styrke tilliden mellem borger og system:

1. Større bevidsthed om din rolle som ansat i offentlig tjeneste.
2. Endnu bedre gennemsigtighed og transparens i det, du gør, beslutter og mener.
3. Endnu bedre begrundelser for de faglige valg.
4. Endnu bedre forventningsafstemning med borgerne.
5. Endnu bedre dialog med borgerne.
6. Større nærhed til borgerne, både fysisk og i forhold til det, som optager borgerne.
7. Demokratisk innovation, så borgerne i endnu højere grad oplever og får indflydelse.

Kilde: Hans Mogensen, kommunikationschef i Silkeborg Kommune, forfatter til bogen "Markante borgere. Viden og værktøjer til færre frustrationer".

Han tilføjer, at afhængig af, hvilken type af borger og adfærd, du som socialrådgiver står overfor (se boks om de fire typer, red.), vil der være handlemuligheder, som egner sig bedre i de helt konkrete tilfælde.

Men helt overordnet skal der en professionel, løsningsorienteret og konfliktnedtrappende tilgang til at skabe ro og sikkerhed i mødet og bevarer borgernes tillid, understreger Hans Mogensen og fremhæver nogle værktøjer, som er lige til at hive op fra værktøjskassen.

– Socialrådgiveren skal være bevidst om, hvad vi som system giver borgerne, når vi møder dem: Et

→ indhold, for eksempel en myndighedsafgørelse. En proces – måden, vi gør tingene på. Og en relation, hvor borgerne møder et menneske og ikke et system. Det er faktorer, borgerne reagerer på, og derfor er det vigtigt tydeligt at forventningsafstemme, hvad der er til forhandling og hvad, der ikke er, siger Hans Mogensen.

Hvis der er optræk til konflikt, anbefaler han at begynde at stille nysgerrige og undersøgende spørgsmål og at tale girafsprog i stedet for at forsvare, forklare og argumentere.

– Og endelig skal man forlige sig med, at der er rammer og vilkår, vi som ansatte ikke har indflydelse på, og at vi ikke altid kan lykkes i mødet med borger-

Brug også opmærksomhed på at skabe et rum, hvor borgerne godt må sige nej, tøve og have bekymringer.

Merete Monrad, lektor ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet

Markante borgere: De fire arketyper

I sin bog deler Hans Mogensen de markante borgere ind i fire arketyper:

- 1. Advokaterne** er saglige og faktabaserede. De er ofte de nemmeste at samarbejde og kommunikere med for offentlige myndigheder, fordi myndighedernes faglighed er baseret på fakta og saglighed. *Advokaterne skal mødes med venlighed, saglige svar og argumenter.*
- 2. De bekymrede** er saglige og følelsesbaserede. De er også relativt nemme at samarbejde og kommunikere med for offentlige myndigheder, fordi myndigheden kan anerkende deres bekymringer, forstår deres værdier og kan anviser saglige og faglige løsninger på De bekymredes ønsker. *De bekymrede skal mødes med empati, forståelse, respekt for deres følelser og saglige svar og argumenter.*
- 3. Debattørerne** er faktabaserede, men fremstår usaglige i deres krav og argumentation set med offentlige myndigheders øjne. De har en legitim ret til at have deres holdninger og kan være svære at kommunikere med, fordi de ikke skifter holdning, men argumenter, hvis en myndighed påviser, at et argument ikke holder vand. Rene fakta øger modviljen og modstanden. *Myndighederne kan kvittere for holdninger, synspunkter og argumenter og lade dem indgå i en senere afvejning med andre holdninger, argumenter og hensyn.*
- 4. De hellige krigere er følelsesbaserede** og fremstår usaglige i deres krav og argumentation set med offentlige myndigheders øjne. Det er svært for offentlige myndigheder at indgå i en konstruktiv dialog med De hellige krigere. Alle svar bliver ofte mødt med en byge af nye, kritiske spørgsmål. *Myndighederne kan møde dem med stor åbenhed og gennemsigtighed samt korte svar, som ikke giver anledning til ti nye spørgsmål.*

ne. Men så længe vi kan tale sammen uden at råbe og skrigende ad hinanden, tror jeg på det. Det er måske naivt, men det er den eneste vej i mine øjne.

Lær af kritikken

Merete Monrad er enig i, at medarbejderne skal lytte til og tage borgernes vrede alvorligt.

– Jeg tror ikke, at der er enkle svar på, hvad der er bedst at gøre, men nogle veje er i hvert fald problematiske at gå. For eksempel at man prøver på at nedtone intensiteten i borgerens vrede for at undgå, at situationen kommer helt ud af kontrol. For hvis man ikke går ind i, hvad vreden handler om, bliver den værre. Grundlæggende er det at blive arbejdsløs en kæmpe livskrise. Derfor kan det være godt at tale om, hvad borgeren selv har og ikke har kontrol over. Og anerkende, at borgeren har en grund til at være vred og frustreret. Vreden er altid udtryk for en grad af magtesløshed – at man ikke føler sig set og hørt. Så lyt aktivt – tag kritikken alvorligt, siger hun og fortsætter:

– Hvis frustrationerne knytter sig til et tidligere forløb hos en anden medarbejder, og socialrådgiveren i bedste mening siger: ”Men nu starter vi to helt fra ...”, er borgeren måske slet ikke klar til det. Måske er det bedre at starte med at tale hele det tidligere forløb igennem. Nogle borgere er også i tvivl om, hvor gode kompetencer socialrådgiveren har. Her kan det være godt at være meget tydelig i, hvad kan jeg og hvad kan jeg ikke hjælpe dig med, siger hun.

– Når borgerne taler om vreden med mig, skelner de faktisk mellem systemet og medarbejderne. Mange opfatter medarbejderne som søde og rare – ”de kan jo ikke gøre for det”. Så brug også opmærksomhed på at skabe et rum, hvor borgerne godt må sige nej, tøve og have bekymringer. For noget af det her handler om tid og plads til at være fleksibel. ♦

ER DU STUDERENDE?

Meld dig ind i S sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende for kun 36 kroner om måneden på socialraadgiverstuderende.dk/bliv-medlem eller ring på 70 10 10 99.

Det får du for dit kontingent

- Rabat på studieböger
- Rådgivning hos Dansk Socialrådgiverforening om praktik, studiejob og karriere.
- Invitationer til sociale og faglige arrangementer – fx Jura Brush-Up.
- Fagbladet Socialrådgiveren og Forskningstidsskriftet Uden for Nummer
- Billig forsikring hos Bauta.
- Fordelagtig studiekonto hos Lån & Spar.

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS) er din studenterorganisation.

Et fagligt fællesskab, som kæmper for, at du får den bedst mulige uddannelse. Det sker i samarbejde med socialrådgivernes fagforening – Dansk Socialrådgiverforening – som du også bliver en del af, når du melder dig ind i SDS.

MOMENTET

Momentet er et specialiseret socialpsykiatrisk botilbud for unge voksne i alderen 18-35 med komplekse psykiske og sociale problemstillinger og støttekrævende behov.

Vores ydelser og indsatser bygger på recovery-orienteret rehabilitering. Vi sammensætter metoder efter individuelle behov i dialog med borger og myndighed.

Vi er en del af Diakonissestiftelsen – en organisation med mange års erfaring i omsorg, behandling og hjælp til udsatte borgere.

DIAKONISSESTIFTELSEN
Momentet

§ 107-tilbud

19 pladser
i Gentofte

Kontakt

Leder Thomas Hald Petersen
39 98 49 40 // tope@diakonissen.dk

www.diakonissestiftelsen.dk/momentet

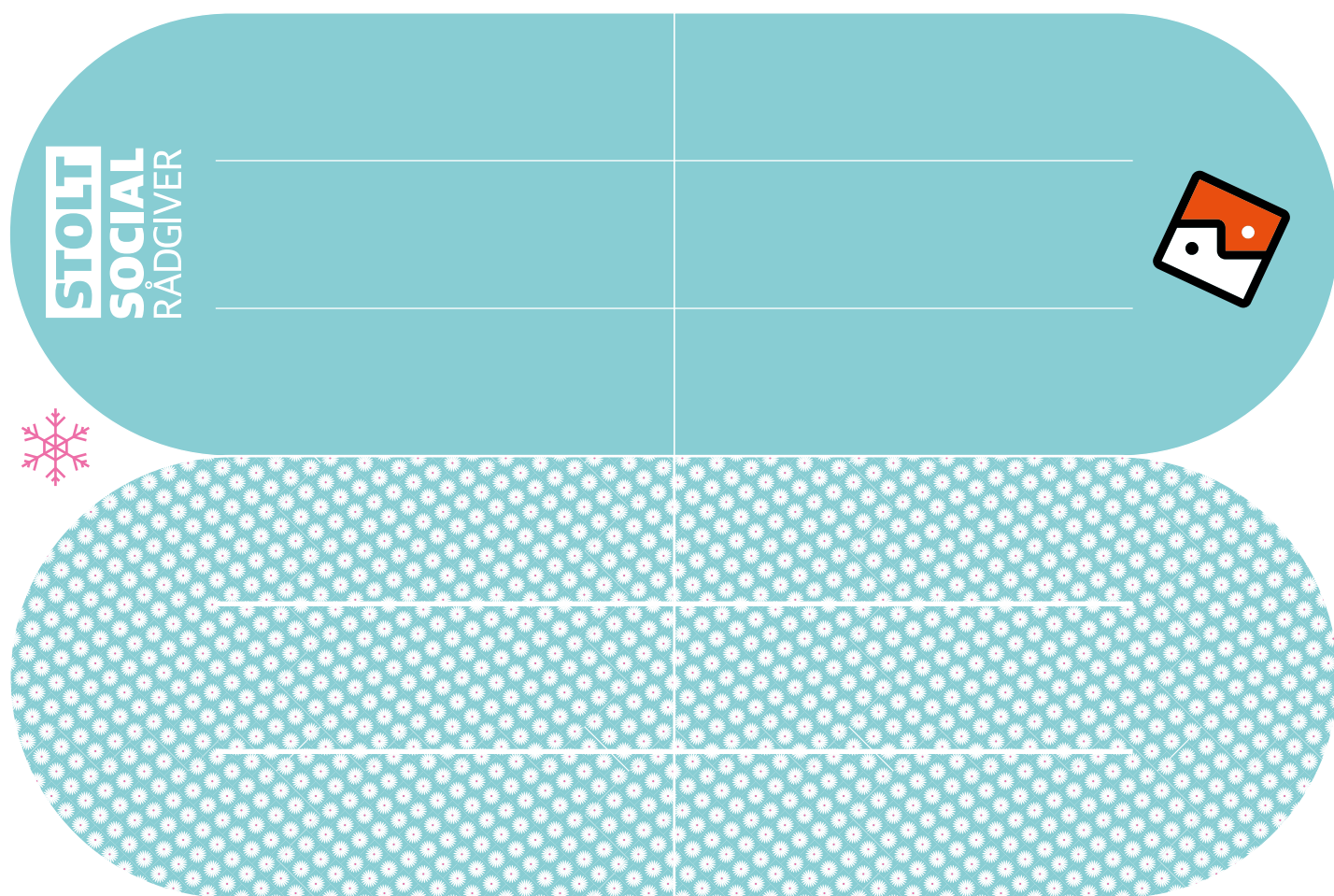
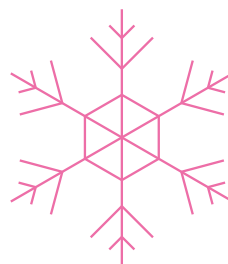

Flet julehjerter med Dansk Socialrådgiverforening

**Vi er stærke.
Vi er engagerede.
Og vi gør en forskel.**

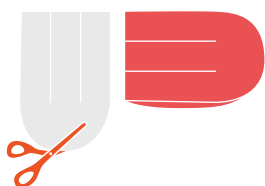
Det skal vi være stolte af og kæmpe for at bevare.
Flet et julehjerter sammen med dine kollegaer
og vær med til at dele budskabet om,
at vi er stolte socialrådgivere.

Med ønsket om en god jul fra Dansk Socialrådgiverforening

1.

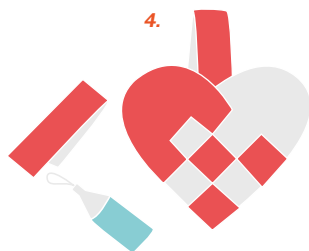
2.

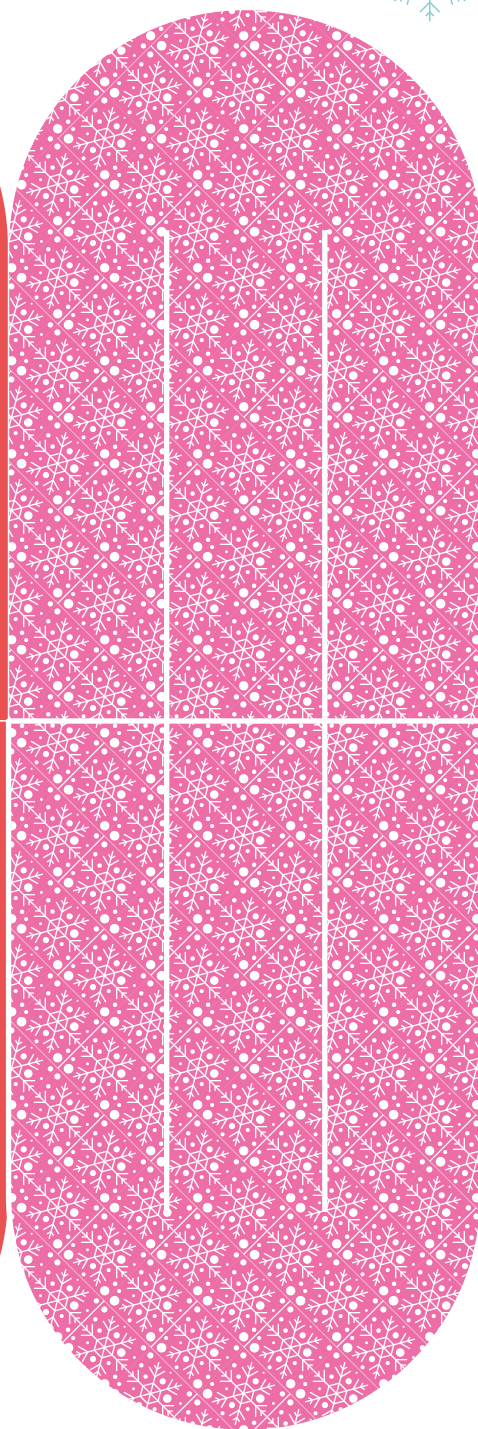
3.

4.

STOLT
SOCIAL
RÅDGIVER

”Min frygt for at være utilstrækkelig blev gjort til skamme”

Maria Bjørnholt, nyuddannet socialrådgiver, Varde Jobcenter, syge- dagpengeområdet.

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Palle Peter Skov

SOM STUDERENDE STILLEDE jeg mange kritiske spørgsmål til min underviser, fordi jeg ikke følte mig klædt på til at tage det her voksenjob, som jeg blev ved med at kalde det. Det bundede i frygten for at være utilstrækkelig. Hvad forventede den nye arbejdsplads, at jeg var uddannet til? At varetage en hel sagsstamme fra dag ét?

Jeg var meget nervøs på min første arbejdsdag. Der var blomster på bordet, og mine nye kolleger tog godt imod mig. Da jeg fik introplanen, kunne jeg se, at de første 14 dage var nøje planlagt. Og det gav mig ro. Jeg startede med et lavt sagstal på fem til syv borgere, og nu efter fire måneder er jeg oppe på 35 borgere.

Jeg var glad for at få en mentor, men var bekymret for, om hun slap mig efter en måned. Men min leder sagde til mig, at som udgangspunkt er du ny i et år, hvor du vil være tilknyttet en mentor. Jeg har stor glæde af min

mentor, som har masser af erfaring, og vores kemi passer rigtig godt sammen.

Jeg oplever, at der bliver taget hånd om de nyuddannede på min arbejdsplads. Vi har for eksempel været til et oplæg om, hvordan vi passer på os selv, hvis vi møder en aggressiv borger. At det er i orden at lukke en samtale ned og aftale et nyt møde. Eller at man kan have brug for at trække sig et øjeblik, hvis man bliver følelsesmæssigt berørt af en borgers historie – for at finde plads til at reflektere og være faglig igen. Her kan det være en løsning at hente et glas vand eller en kop kaffe – og spørge, om borgeren vil have noget med.

Det oplevede jeg, da en ung pige, som var sygemeldt med depression, kom til møde. Hun havde nogle dårlige erfaringer fra sit første job. Og det ramte mig, fordi hun var så ung, og det var så ærgerligt, at hun havde fået en dårlig start. Heldigvis blev min frygt for at være utilstrækkelig gjort til skamme. ◆

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14.
I juleferien er telefontiden kl. 10-13.

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland
og Region Midtjylland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord**
Dusager 16
8200 Aarhus N
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd**
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst**
Langebjerg 1, Trekroner
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN (Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender. En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer. Du får sendt et link ved tilmelding.

DECEMBER

19. december, online
Faggruppen Skole- og
Dagtilbudssocialrådgivere
holder generalforsamling.

JANUAR

12. januar, Odense
DS holder ekstraordinært
repræsentantskabsmøde.
Kun for repræsentanter.

16. januar, online
Lær din pension at kende.
Informationsmøde om
pensionsordningen hos PKA.

18. januar, webinar
Nyuddannet: Få tips og tricks til
den bedste start på dit arbejdsliv
som socialrådgiver.

22. januar, Aarhus
31. januar, Odense
Beskæftigelsesfaggruppen
inviterer til fyraftensmøde
om vrede i borgerinddragelse
i beskæftigelsesindsatsen.
Lektor og forsker Merete
Monrad holder oplæg.

23. januar, webinar
DS Region Nord: Webinar for
privatansatte.

30.-31. januar, Vejle
TR-uddannelse: Dit personlige
lederskab.

FEBRUAR

19.-21. februar, Vejle
TR-grunduddannelse hold 2401.

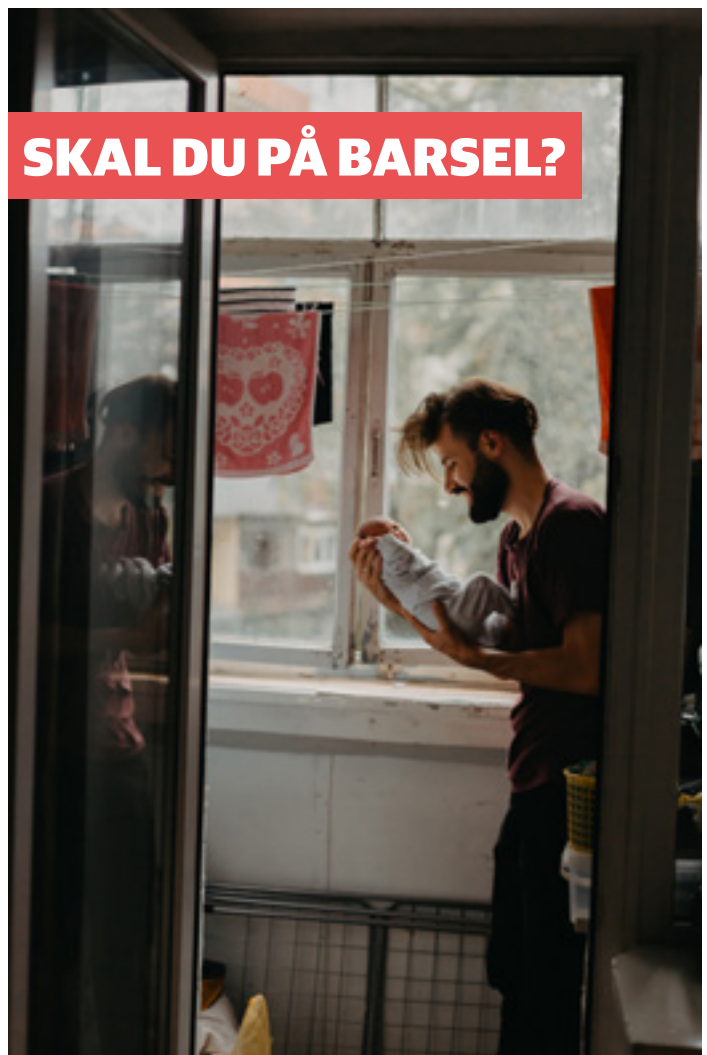
29. februar, Odense
'På en måde skal vi dø' -
Fagligt Selskab for Sundheds-
rådgivere holder tema samt
generalforsamling.

APRIL

4.-5. april, København
FTR-seminar 2024

10.-11. april, Middelfart
Faggruppen Fagbevægelsens
Socialrådgivere holder seminar
og generalforsamling.

SKAL DU PÅ BARSEL?

Få overblik med Dansk Socialrådgiverforenings barselsberegner.

Barselsberegneren giver dig indsigt i, hvor meget barsel du – og eventuelt din partner – kan holde. Med beregneren får du alle vigtige datoer og deadlines, som du skal huske, når du planlægger barsel.

Lav din barselsplan i dag

Du kan finde barselsberegneren på socialraadgiverne.dk/barsel eller ved at bruge denne qr-kode.

Dansk Socialrådgiverforening

Til dig, der er
socialrådgiver

Bliv forsikret med andre som dig

Hvis uheldet er ude, er det rart at vide, at du er i gode hænder. At du kan få hjælp, når du har brug for det, og ikke står alene. Faktisk står du sammen med over 400.000 medlemmer ligesom dig, for vi er til for udvalgte faggrupper og deres familier. Vi håber, at du også vil være med i Bauta Forsikring.

Læs mere på bauta.dk eller ring til os på **33 48 51 06**

